

Agravista

nr. 11-12 (295-296),
31 iulie 2020

www.agravista.md CEL MAI COMPLET PORTAL AGRICOL DIN MOLDOVA

CITIȚI ÎN NUMĂRUL CURENT:

**SECURITATEA ALIMENTARĂ
A SOCIETĂȚII, ÎNTRE AGRICULTURA
TRADIȚIONALĂ
ȘI CEĂ CONSERVATIVĂ**

3

**KAUFLAND ȘI NR1 SUNT LIDERI
PRINTRE DEPARTAMENTELE
DE FRUCTE ȘI LEGUME
ALE SUPERMARKETURILOR DIN
CHIȘINĂU, ÎN IUNIE 2020**

4-7

**GUVERNUL VA ALOCA CIRCA
300 DE MILIOANE DE LEI PENTRU
A ACOPERI PARȚIAL PAGUBELE
DIN SECTORUL AGRICOL**

8

**USAID/APM ACORDĂ GRANTURI
PENTRU ACTIVITĂȚI INOVATOARE
DE COMERCIALIZARE ȘI PROMOVARE
A EXPORTULUI DE FRUCTE
ȘI STRUGURI DE MASĂ**

10

**CÂT DE GREU ESTE SĂ CREEZI
O AFACERE PROSPERĂ ȘI CÂT
DE UȘOR ESTE SĂ O DUCI
LA FĂLIMENT**

14

ION CHICU, ÎNTR-O VIZITĂ DE LUCRU ÎN RAIONUL OCNIȚA: „CHIAR ȘI ÎN CONDIȚIILE ACESTEI CRIZE, ONORAREA OBLIGAȚIUNILOR BUGEȚULUI DE STAT FAȚĂ DE BUGETELE LOCALE SE FACE ÎN DEPLINĂ MĂSURĂ ȘI FĂRĂ ÎNTÂRZIERE”

Prim-ministrul Ion Chicu a efectuat, joi, 30 iulie curent, o vizită de lucru în raionul Ocnița, în cadrul căreia a discutat cu autoritățile publice locale despre problemele cu care se confruntă cetățenii din regiune și despre gestionarea situației epidemiologice.

Premierul a relatat aleșilor locali despre situația bugetară actuală și deciziile luate de Executiv pentru a depăși criza generată de pandemie în toate domeniile.

„Parcurgem un an destul de dificil. Pe lângă toate problemele cărora le facem față de 30 de ani încoace, a mai dat peste noi pandemia și seceta. Dar chiar și în condițiile acestei crize, onorarea bugetelor locale și a salariilor din toate domeniile se face fără întârziere”, a menționat Ion Chicu.

Primarii localităților din raion au vorbit despre disciplina preară a cetățenilor în condițiile pandemiei, despre construcțiile neautorizate, digitalizarea serviciilor publice, gradul de pregătire al instituțiilor de învățământ pentru noul an școlar, modul de distribuire a ajutoarelor sociale, lipsa locurilor de muncă și necesitatea reabilitării unor porțiuni de drumuri.

Șeful Guvernului a subliniat faptul că, în prezent, Cabinetul de miniștri se concentrează, prioritar, pe două domenii importante: sănătatea și educația.

„Ne dorim foarte mult să reluăm învățământul în școli și grădinițe în formula tradițională, dar vom merge după cele câteva formule propuse de MECC. Vom aloca mijloace financiare suplimentare pentru dotarea instituțiilor cu materiale antie-

pidemice și crearea condițiilor sanitare necesare începerii studiilor în siguranță”, a mai adăugat premierul.

Ion Chicu a inspectat și terenul din orașul Ocnița, destinat construcției Platformei Industriale Multifuncționale (PIM). Acesta are o suprafață de 6,5 ha, iar costul total pentru crearea infrastructurii de utilități se ridică la cca 1,8 milioane de lei.

„Peste o săptămână vom avea o ședință cu toți cei 16 președinți de raioane și primari din localitățile în care vor fi create PIM. Trebuie să vedem gradul de pregătire al terenurilor, pașii necesari de întreprins și cum putem valorifica, până la sfârșitul anului, banii alocați în acest sens. Investitorii trebuie să găsească aici totul pregătit pentru punerea pe roate a unei afaceri. Acest lucru va fi un imbold pentru crearea a noi locuri de muncă”, a conchis prim-ministrul Chicu.

GUVERNUL VA CONTINUA SĂ SPRIJINE ȘI SĂ OFERE FACILITĂȚI AGRICULTORILOR

Ministrul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, Ion PERJU, s-a întâlnit, în după-amiaza zilei de 27 iulie curent, cu agricultorii din Ștefan Vodă și Căușeni, care protestau pe traseul național Căușeni-Chișinău. În discuțiile cu agricultorii, ministrul a vorbit despre Planul de acțiuni elaborat pentru a atenua impactul secetei și al calamităților naturale înregistrate în anul curent.

„Au fost identificate acțiuni pe termen scurt și mediu, care au scopul de a susține producătorii agricoli în condițiile dificile din perioada curentă. Guvernul prin asumare de răspundere a alocat în Fondul Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural surse financiare în sumă totală de 100 milioane de lei. Bani ce vor fi alocați prioritar pentru agricultorii din cele mai afectate de secetă localități din țară. Regulamentul pentru distribuirea mijloacelor financiare a fost remis pentru examinare instituțiilor guvernamentale și asociațiilor agricole

de profil. Au fost adoptate două programe de suport pentru mediul de afaceri: Programul de subvenționare a dobânzilor și Programul de rambursare a TVA prin prisma Legii privind instituirea unor măsuri de susținere a activității de întreprinzător și modificarea unor acte normative. De asemenea, a fost aprobat proiectul de lege privind asigurarea subvenționată în agricultură, ce are drept scop susținerea agricultorilor ce au înregistrat pierderi din cauza condițiilor climatice. Proiectul de Lege prevede majorarea nivelului de subvenționare a primelor de asigurare de la 50% la 70% și extinderea

domeniului de acțiune al legii prin oferirea posibilității de asigurare subvenționată atât a cantității, cât și a calității recoltei culturilor agricole. Totodată, a fost organizată o ședință comună cu reprezentanții băncilor comerciale din țară, unde s-au discutat modalitățile de sprijin pentru agricultorii creditați și afectați de seceta hidrologică din anul curent. În perioada următoare, Băncile vor genera soluții optime privind reeșalonarea creditelor fără aplicarea penalităților de întârziere și a comisioanelor pentru prelungirea creditelor”, a subliniat ministrul în discuțiile cu agricultorii.

În aceeași ordine de idei, ministrul i-a îndemnat pe agricultori la un dialog constructiv și a răspuns la întrebările acestora.

La rândul lor, agricultorii au precizat că au nevoie de suportul statului pentru a reuși să depășească provocările din acest an agricol și sunt dispuși să coopereze. De asemenea, aceștia au rămas mulțumiți de discuțiile cu ministrul. După dialogul părților acțiunile de protest au luat sfârșit.

Amintim, la finele săptămânii trecute, ministrul Ion PERJU a efectuat o vizită de lucru în raionul Ștefan Vodă, pentru a evalua impactul secetei și al calamităților naturale asupra culturilor agricole din regiune. În cadrul vizitei oficialul a purtat discuții cu producătorii agricoli din localitățile Copceac, Volintiri și Ștefănești și cu reprezentanții administrației locale despre cele mai stringente probleme cu care se confruntă agricultorii în perioada campaniei de recoltare a cerealelor și soluțiile de suport din partea statului.

**Vă puteți abona la ziarul nostru
la toate oficiile poștale din țară → 15**

REȚEAUA NAȚIONALĂ DE DEZVOLTARE RURALĂ REALIZEAZĂ ACTIVITĂȚI ORIENTATE SPRE ÎMBUNĂTĂȚIREA POLITICILOR AGRARE ÎN REPUBLICA MOLDOVA

Rețeaua Națională de Dezvoltare Rurală (RNDR) a organizat, în colaborare cu Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului (MADRM), în perioada 21-23 iulie 2020, mai multe activități în cadrul proiectului „Implicarea societății civile în îmbunătățirea politicilor și promovarea modelelor eficiente de dezvoltare rurală”, care este finanțat de către Delegația Comisiei Europene din Republica Moldova. Reuniunile și-au ținut lucrările în regim online, pe platforma ZOOM, în acord cu recomandările autorităților responsabile de combaterea efectelor crizei pandemice.

Pe 21 iulie curent a avut loc a doua ședință a Grupului Tematic de Lucru (GTL) la subiectul „Politica de subvenționare pentru agricultură și dezvoltare rurală”, în cadrul evenimentului fiind abordate recomandările privind eficiențizarea instrumentelor de alocare a subvențiilor în perioada viitoare strategică, și anume: Subvenții post investiționale; Subvenții directe la hectar sau pe cap de animal; Subvenții în avans pentru

categoria speciali de beneficiari - tineri, femei, mici producători, altele, pentru proiecte de dezvoltare rurală și pentru finanțarea integrată pe lanțul valoric.

A doua zi, pe 22 iulie curent, a avut loc a doua ședință a GTL la subiectul „Politici de stimulare a cooperării agricultorilor în marketing și/sau prelucrare la scară mică”, la care au fost discutate recomandările ce ar stimula dezvoltarea cooperării în perioada viitoare strategică, și anume: Formarea unui cadru instituțional de coordonare a instituțiilor, proiectelor și organizațiilor implicate în procesul de dezvoltare a cooperării agricultorilor (ex. departament

MADRM, organ colegial pe lângă MADRM, altele); Îmbunătățirea cadrului legal; Diversificarea și îmbunătățirea instrumentelor de acordare a suportului financiar pentru cooperative; Inițierea programelor educaționale și de asistență tehnică pentru cooperative, grupe de producători și alte forme asociative; Formularea unor politici fiscale stimulative și echitabile dezvoltării cooperării.

Al treilea eveniment – a doua ședință a Grupului Tematic de Lucru la subiectul „Dezvoltarea infrastructurii regionale de marketing - centre de logistică pentru producția agricolă/

licitații agricole” – a avut loc astăzi, 23 iulie 2020, fiind discutate recomandările pentru asigurarea dezvoltarea infrastructurii de marketing. Participanții la reuniune au dezbătut dezvoltarea infrastructurii de marketing pentru comerțul intern, pentru dezvoltarea exportului produselor agroalimentare și pentru perfecționarea cadrului legal și instituțional al dezvoltării acesteia. Discuțiile s-au axat pe sumarizarea principalelor obstacole ce împiedică dezvoltarea infrastructurii de marketing, dezvoltarea lanțurilor valorice și crearea de valoare adăugată, dezvoltarea progra-

melor, mecanismelor și instrumentelor necesare pentru export. De asemenea, au fost abordate dezvoltarea infrastructurii și comerțului intern, perfecționarea cadrului legal și instituțional al dezvoltării infrastructurii regionale de marketing – centre de logistică etc.

Programul celor trei ateliere de lucru a finalizat prin identificarea de recomandări în perspectiva elaborării unor documente strategice, pe palierul instituțional fiind relevată necesitatea contractării unei surse care să analizeze piața agricolă, în domeniul legislativ fiind menționată necesitatea elaborării cadrului legislativ pentru comerțul online și, trei, pentru infrastructură fiind punctat că trebuie să existe un concept național, cu stabilirea de priorități, care să fie inclus într-o Strategie de rang național. Președintele Rețelei Naționale de Dezvoltare Rurală, doamna Aurelia Bondari, a menționat importanța desfășurării atelierelor de lucru și aportul tuturor părților implicate în discutarea problemelor identificate, cu oferirea de recomandări palpabile pentru elaborarea unor strategii de dezvoltare a sectoarelor vizate.

COALIȚIA LOCALĂ PENTRU TRANSPARENTĂ BUGETARĂ A ORAȘULUI FĂLEȘTI ACTIVEAZĂ ÎN BENEFICIUL CITADINILOR

Coaliția Locală pentru Transparența Bugetară a orașului Fălești, în număr de 19 persoane, și-a propus, odată cu statuarea sa, să contribuie plener la schimbarea lucrurilor în bine în orașul Fălești. Astfel, în cadrul ședinței de creare au fost aprobate cererile membrilor coaliției, s-au discutat detaliat și au fost aprobate prevederile regulamentului de activitate.

Totodată, conștienți de rolul bunei posesări a materiei pe dimensiunea activităților asumate, membrii coaliției au fost instruiți în cadrul primului

seminar de informare, la care aceștia au receptat informații utile despre rolul, mecanismele de implicare a cetățenilor în consultarea, adoptarea și monitorizarea executării bugetului obștesc al urbei, dar și la subiecte ce țin de asigurarea transparenței activității Administrației Publice Locale.

Coaliția Locală pentru Transparența Bugetară, potrivit autorilor proiectului, este o asociație informală formată din membri voluntari, ce promovează principiile de bună guvernare, îmbunătățirea transparenței bugetare, promovarea activismului civic și implicarea cetățenilor în soluționarea problemelor cu care se confruntă locuitorii

or. Fălești, și care activează în baza regulamentului aprobat la ședința de constituire.

Membrii Coaliției Locale Pentru Transparența Bugetară au participat deja la mai multe evenimente ce țin de promovarea activităților și obiectivelor asumate. Astfel, reuniunea de lansare a proiectului a fost succedată de audieri publice, de comisiile de specialitate și ședințele Consiliului local Fălești, în cadrul cărora au fost puse în discuție proiectul bugetului orașului Fălești pe anul 2020. În acest context și în scopul asigurării implementării cu succes a proiectului și susținerea activității Coaliției locale pentru Transparența Bugetară după finalizarea proiectului, AO „CUTEZĂTORUL” a încheiat un acord de colaborare cu primăria orașului Fălești.

Coaliția locală pentru Transparența Bugetară a orașului Fălești a fost creată în cadrul proiectului „Parteneriat pentru buna guvernare și dezvoltare locală a orașului Fălești” implementat de AO „CUTEZĂTORUL” în parteneriat cu AO „Rural Nord” și Centrul pentru Cooperare al Tineretului, primăria Fălești, finanțat de Uniunea Europeană și Fundația Konrad Adenauer (KAS), prin intermediul Programului de granturi „Dezvoltarea societății civile la nivel local în Republica Moldova” și partenerului regional Centrul Analitic Independent “Expert-Grup”.

MEMBRII PLATFORMEI REGIONALE AGRO-RURALE FĂLEȘTI ÎȘI DEZVOLTĂ CAPACITĂȚILE

Membrii Platformei regionale agro-rurale Fălești au participat, recent, la un atelier de instruire privind situația actuală și tendințele de dezvoltare a politicii de subvenționare pentru agricultură și dezvoltare rurală, necesitatea politicilor noi de stimulare a inițierii și dezvoltării afacerilor non agricole din localitățile rurale.

Platforma regională agro-rurală Fălești a fost creată la 11 mai 2018 și este una din cele 10 platforme regionale, create în Republica Moldova și susținute de Federația Agricultorilor din Moldova FARM.

BUNA GUVERNARE PE ÎNȚELESUL TINERILOR: UN SEMINAR UTIL PENTRU TINERII DIN ORAȘUL FĂLEȘTI

AO „CUTEZĂTORUL” confirmă în continuare că este o asociație a unor oameni gospodari și chibzuiți, care acordă o atenție sporită soluționării problemelor curente și, în același timp, nu uită de faptul că tinerii reprezintă viitorul țării noastre. Astfel, și pentru tineri au fost gândite și se implementează proiecte utile, care să fortifice capacitățile noii generații în efortul de schimbare în bine a lucrurilor din Republica Moldova. Activitățile dedicate tinerilor au loc periodic, subiectele fiind variate, dar și interesante pentru participanți. Printre aceste activități putem evidenția, bunăoară, reuniunea din 7 martie curent, care și-a ținut lucrările în sala de ședințe a Școlii de artă din or. Fălești, fiind desfășurat un atelier de instruire cu tinerii și tinerele din urbe, la care au participat 24 de persoane. Dornici de noi cunoștințe, auditoriul a fost informat despre proiect, principiile bunei guvernări, mecanismele de participare în procesul consultării, aprobării și executării bugetului

or. Fălești, dar și despre rolul tinerilor în procesul de asigurare a bunei guvernări a orașului natal.

În a doua parte al atelierului experții proiectului au întreținut o discuție aprinsă

cu tinerii pe mai multe subiecte - Vrei să știi care este bugetul localității în care trăiești?; Știi cum sînt cheltuiți banii publici în localitatea ta?; Știi cum poți participa în procesul de decizie local? De ce localitatea ta are nevoie de cetățeni activi? etc. -, temele fiind abordate în baza unor exemple și practici

concrete. Este de remarcat faptul că în cadrul evenimentului au fost multe întrebări și răspunsuri, precum și recomandări și invitații adresate tinerilor, ca aceștia să se implice activ și responsabil în stabilirea unei bune guvernări a orașului Fălești. Finalizat pe o notă optimistă, participanții au apreciat înalt capacitățile organizatorice ale responsabilului de pregătirea evenimentului - AO „Centrul de Cooperare al Tineretului”, în frunte cu domnul Damian Furdui.

Proiectul „Parteneriat pentru buna guvernare și dezvoltare locală a or. Fălești” este implementat de AO „CUTEZĂTORUL” în parteneriat cu AO „Rural Nord”, Centrul pentru Cooperare al Tineretului, primăria Fălești și este finanțat de Uniunea Europeană și Fundația Konrad Adenauer (KAS), prin intermediul Programului de granturi „Dezvoltarea societății civile la nivel local în Republica Moldova” și partenerului regional Centrul Analitic Independent “Expert-Grup”.

Federația Agricultorilor din Moldova FARM

Bd. Ștefan cel Mare 123V
MD – 2004, Chișinău, Moldova

Tel (+373 22) 23 56 01, fax (+373 22) 23 78 30

Organizațiile regionale ale Federației Agricultorilor:

Cantemir (273) 2 28 53
Drochia (252) 2 70 32
Edineț (246) 2 43 84
Fălești (259) 2 29 51
Hâncești (269) 2 34 08

Nisporeni (264) 2 38 57
Orhei (235) 2 49 55
Râșcani (256) 2 45 84
Ungheni (236) 2 34 55
Cahul (299) 2 14 13

Publicație periodică a Federației Agricultorilor din Moldova | FARM
Agravista

Redactor-șef: Eduard BALAN

Machetare: Victor PUȘCAȘ

Adresa redacției: MD-2004, Chișinău,
bd. Ștefan cel Mare, 123 V. Tel.: 23-56-98
e-mail: ebalan@agrofarm.md
www.agravista.md

Tiparul executat la tipografia «PRAG-3»

Comanda nr. 281

Tiraj: 3500

SECURITATEA ALIMENTARĂ A SOCIETĂȚII, ÎNTRE AGRICULTURA TRADIȚIONALĂ ȘI CEA CONSERVATIVĂ

Agricultura conservativă urmărește intensificarea producției agricole prin optimizarea utilizării resurselor naturale și agricole și prin contribuirea la reducerea degradării răspândite a terenurilor prin gestionarea integrată a solului disponibil, a apelor și a resurselor biologice combinate cu materii prime externe. Lucrarea mecanizată este înlocuită cu lucrarea biologică a solului, microorganismele din sol, rădăcinile și fauna solului preluând funcția de lucrare și de echilibrare a substanțelor nutritive din sol. În condițiile climatice deosebit de severe ale lui 2020, caracterizat printr-o perioadă de secetă îndelungată și de înghețuri severe în luna aprilie, am solicitat un interviu domnului Mihail Rurac, unul din cei mai consacrați experți de rang național în agricultura conservativă, adresându-i mai multe întrebări despre tehnologia no-till, tot mai populară în mediul producătorilor agricoli.

- Cu toate că subiectul a fost abordat în repetate rânduri, rugăm o succintă descriere a ceea ce este agricultura conservativă și de ce aceasta este utilă?

- Agricultura Conservativă (AC) este un sistem de agricultură care se bazează pe 3 piloni fundamentali:

1. Menținerea suprafeței solului acoperite cu plante verzi pe întreaga perioadă de vegetație și respectiv cu resturi vegetale în perioada după recoltare. Solul pe tot parcursul anului trebuie să fie menținut acoperit;

2. Perturbarea mecanică minimă a solului prin practici no-till. Fără nici o lucrare a solului, doar semănatul cu aplicarea îngrășămintelor;

3. Practicarea unui asolament foarte diversificat cu includerea ierburilor perene și a culturilor de acoperire.

Agricultura Conservativă cere de la fermier mult mai multă inovativitate ca alte sisteme de agricultură. Este nevoie de a integra armonios principiile fundamentale cu toate componentele tehnologiei în binele fermierului, solului și societății. Mă refer la protecție, aplicarea îngrășămintelor, normele și densitățile de semănat și toate celelalte componente ale tehnologiei de cultivare.

Utilitatea agriculturii conservative reiese din beneficiile obținute de la aplicarea acestei agriculturi. În primul rând stoparea degradării solurilor prin reducerea la minim a eroziunii și crearea condițiilor pentru sporirea fertilității solului. Și, în al doilea rând, gestionarea apei. Este pentru prima dată când agricultorii pot aplica o tehnologie care are capacitatea reale de a gestiona apa din sol.

- Minimalizarea cheltuielilor în cazul tehnologiei no-till: mit sau realitate ?

- Primii pionieri ai AC au urmărit scopuri economice: reducerea cheltuielilor și sporirea beneficiului economic. Există diferite date în literatură și obținute de fermieri. Singuri putem face o evaluare a cheltuielilor în caz de agricultură convențională și în caz de agricultură conservativă. În AC noi nu efectuăm lucrări ale solului care sunt foarte costisitoare.

Ca exemplu, la arătura la o adâncime medie 25-27 cm, numai consumul de motorină la ha este de 15-25 litri în dependență de tractor și starea solului. Adăugăm aici și cheltuielile de muncă, plus amortizarea echipamentului, plus reparația. Astăzi fermierii din Republica Moldova, care practică agricultura tradițională, au cheltuieli de motorină raportate la un hectar de mai mult de 100 l, iar cei care

dițiile descrise mai sus. Așa a fost să fie că practicienii nu utilizează sintagma AC, dar utilizează sintagma "tehnologia no-till". Este evident că toate sunt corecte în utilizare, dar important este să aplicăm o abordare de sistem, nu de procedeu. Rezultatele le obținem de la aplicarea sistemului pe parcursul a câtorva ani și nu de la aplicare unui procedeu.

- Cunoaștem că semănătorile

practică agricultura conservativă - în jur la 35 l. Așa putem compara toate cheltuielile și vom vedea că nu este un mit, pe departe.

- Dacă putem afirma astăzi că în Republica Moldova se constată o tendință în creștere de utilizare a tehnologiilor moderne care să limiteze cât mai mult intervenția asupra solului - agricultură conservativă?

- Aș putea afirma că condițiile climatice din acest an i-a pus pe gânduri pe mulți fermieri. Cunoscuți fermieri pe care condițiile din acest an i-au impus să practice o agricultură mai conservativă, să limiteze intervențiile asupra solului. Și. Totodată, cunoscuți fermieri care în luna iulie au arat cu frica că nu vor putea

dotate cu tehnologie modernă pot semăna direct în miriște. De aici, prin ce diferă rezultatele utilizării unei semănători obișnuite și una pentru sistemul no-till ?

- Aveți perfectă dreptate, semănătorile destinate pentru no-till pot efectua semănatul direct în miriște. Toată tehnologia tradițională a evaluat în timp, astfel că noi efectuăm un șir de procedee agrotehnice doar pentru semănătoare. Noi nu le efectuăm pentru cultură, dar pentru semănătoare. Pare un paradox, dar aceasta este realitatea. Fermierii care ară acum solul, efectuează acest procedeu deoarece le este frică că nu vor putea semăna primăvară. Semănătorile obișnuite, sau cele des-

să are mai târziu, deoarece așa s-a întâmplat anul trecut. Paradoxal, dar așa se mai întâmplă.

- La o traducere aproximativă, ce înseamnă tehnologia „no-till” ?

- "No-till" este formula prescurtată a cuvântului englez "no-tillage". Inițial prin "no-tillage" se indica lucrările solului efectuate fără plug. Așa și puteți găsi în unele dicționare. Semnificația recentă, după 2001, a cuvântului este - fără lucrarea solului. Adică acum, când noi discutăm cu D-stră, noi ne referim la ceva în care nu se efectuează lucrarea solului, în terminologia agrotehnică a intrat o noțiune nouă "perturbarea mecanică minimă". No-tillage poate fi utilizat ca sinonim la AC, cu condiția că se respectă toate con-

bilă a solului. Chiar dacă fermierul nu este adeptul agriculturii conservative, cu o semănătoare pentru no-till fermierul poate efectua semănatul culturilor fără mari bătăi de cap, fără a se gândi la calitatea lucrărilor efectuate. Ușor poate lucra cu culturile de acoperire (siderate). Și cel mai mare avantaj este că poate trece la agricultura conservativă fără investiții adiționale în echipament.

tivă încă nu manifestă simptome de ofilire.

Producătorii agricoli din Republica Moldova, care doresc să treacă la no-till, beneficiază de anumite facilități, subvenții, alte ajutoare din partea statului ?

La moment au rămas în regulamentul de subvenționare cele 30 % din costul semănătorii. Alte programe la moment nu există. Sperăm că pe viitor să fie subvenționate doar echipamentul pentru agricultura conservativă.

- Ce condiții trebuie să îndeplinească terenul, respectiv solul pentru agricultura conservativă, sau, cu alte cuvinte, care soluri sunt pretabile ?

- În linii generale toate solurile sunt pretabile pentru agricultura conservativă, cu excepția solurilor cu drenaj scăzut. Dar așa soluri sunt foarte puține în Republica Moldova.

- Care boli și dăunători devin mai agresivi și ce asolamente ar putea fi folosite pentru reducerea sau evitarea intensificării atacurilor ?

- În agricultura conservativă există unele probleme cu buruienile. Cu bolile și dăunătorii problemele sunt cam aceleași în agricultura convențională și conservativă. Dar, sigur, asolamentul practicat are o importanță majoră. Dacă apar probleme cu bolile și dăunătorii, acesta este un semnal clar că trebuie de modificat asolamentul.

- Cerințele față de fertilizare rămân neschimbate în comparație cu sistemele convenționale ?

- Nu. Sistemul de fertilizare are particularitățile sale în agricultura conservativă. La început, în perioada de tranziție, este nevoie de aplicat cantități mai mari de îngrășămintă în comparație cu agricultura tradițională. Mă refer la îngrășămintele cu fosfor și azot. Odată cu sporirea activității microbiologice a solului, scade necesarul de îngrășămintă. În cazul integrării cultivării plantelor cu creșterea animalelor în cadrul agriculturii conservative ne putem aștepta la apariția unor condiții când necesarul de îngrășămintă va fi la un nivel minim.

- Ce modificări sociale se produc, pe termen lung, în zonele rurale ?

- Agricultura Conservativă este un sistem de agricultură veritabil durabil și, desigur, adoptarea acestui tip de agricultură provoacă niște schimbări durabile în mediul rural. Practicarea AC contribuie la sporirea rezilienței la schimbările climatice, datorită cantităților sporite de apă înmagazinată. Este evidentă productivitatea sporită și reducerea cheltuielilor. La moment nu putem să ne închipuim pe deplin la ce schimbări poate duce aplicarea în scară largă a agriculturii conservative în Republica Moldova. Dar este cert că va apărea apa în izvoarele uscate, va spori biodiversitatea datorită apariției hrănilor abundente pentru diferite specii și, nu în cele din urmă, apă mai curată, aer mai curat și un mediu mai sănătos de viață pentru noi toți.

- Vă mulțumim pentru interviu !

Interviu realizat de Eduard BALAN

- Care sunt efectele acoperirii permanente a solului cu reziduri vegetale ?

- Trebuie să începem cu faptul că cele mai multe beneficii de la implementarea agriculturii conservative vin anume de la menținerea solului acoperit permanent cu reziduri vegetale sau culturi vii (cultura de bază, culturi de acoperire, culturi intercalate). Pentru simplitate vom trece în revistă cele mai importante efecte:

- Sporirea infiltrației apei din precipitații;
- Micșorarea evaporării;
- Moderarea temperaturilor;
- Micșorarea eroziunii de apă și vânt;
- Sporirea activității biologice a solului;
- Ameliorarea structurii solului;
- Sporirea conținutului de materie organică în sol;
- Micșorarea îmburuienării semănăturilor și multe alte efecte ușor observabile și mai greu observabile cu ochiul liber.

- Deoarece sunteți în contact permanent cu producătorii agricoli, inclusiv cu cei care practică agricultura conservativă, putem aduce exemple concrete, pentru acest an, cu fermieri care practică tehnologia no-till și ce rezultate au obținut comparativ cu cei care practică agricultura tradițională ?

- În principiu cunosc bine fermierii care practică agricultura conservativă și mai puțin cunosc fermierii care practică agricultura tradițională. Am discutat înainte de interviu cu un fermier care practică agricultura conservativă și pot să vă zic că tot este afectat de secetă, într-o oarecare măsură. Putem compara doar cu vecinii și doar cu culturile pe care le cultivă ambii fermieri. Fermierul cu agricultură tradițională a obținut în mediu 0,8 t/ha de boabe de grâu iar fermierul care practică agricultura conservativă a obținut în mediu 2,4 t/ha de boabe de grâu. Dacă la data de 26.07.2020 se observă compromiterea completă a porumbului cultivat după tehnologia clasică, atunci porumbul la fermierul care cultivă în agricultura conserva-

KAUFLAND ȘI NR1 SUNT LIDERI ȘI LEGUME ALE SUPERMARKETURILOR

ÎN TOTAL, REPREZENTANȚII ECHIEI AU VIZITAT 20 DE MAGAZINE DIN CAPITALA MOLDOVEI, ACESTEA REPREZENTÂND PRINCIPALELE LANȚURI DE SUPERMARKETURI

Echipa internațională a proiectului EastFruit a realizat un audit al departamentelor de fructe și legume ale lanțurilor de supermarketuri din Chișinău, Moldova, utilizând aceeași metodologie ca și în alte orașe - Kiev și Dnipro (Ucraina), Tbilisi (Georgia), Hudjand și Dușanbe (Tadjikistan), Tașkent (Uzbekistan)) 29-30 iunie 2020.

În acest articol oferim o analiză detaliată a situației cu comerțul cu fructe și legume în lanțurile de supermarketuri din Chișinău (Moldova). În total, reprezentanții echipei au vizitat 20 de magazine din capitala Moldovei, acestea reprezentând principalele lanțuri de supermarketuri.

În cele ce urmează este prezentată o analiză cuprinzătoare a comerțului cu fructe și legume în supermarketurile din Chișinău pentru zilele menționate, inclusiv în dinamică, comparativ cu aceleași zile din calendar ale lui 2019.

Mai întâi de toate, vom remarca faptul că, de anul trecut și până în prezent, numărul de magazine vizitate a rămas același, deși s-au produs unele schimbări, pe motiv

că rețeaua IMC MARKET, care funcționa la Chișinău în 2019, a dispărut de pe piață în 2020, după ce a fost înghițită de rețeaua LINELLA. În consecință, magazinele IMC au fost rebranduite în Linella. În plus, în această perioadă a apărut un actor nou pe piața din Moldova - lanțul de supermarketuri KAUFLAND.

Apropo, KAUFLAND, imediat după

intrarea pe piață, a ocupat o poziție de lider pe piața comerțului cu amănuntul cu legume și fructe, fapt despre care am scris în decembrie, având la bază rezultatele altui audit. Cu toate acestea, în acest caz vom compara rezultatele rețelilor din iunie 2020 cu iunie 2019, atunci când KAUFLAND nu a funcționat încă în Moldova.

Principalele criterii pentru o evaluare cuprinzătoare au fost:

- asortimentul produselor, adică numărul total de poziții de fructe și legume proaspete prezente pe rafturile departamentului din supermarket;
- calitatea produsului, adică conformitatea produselor proaspete din departamentul magazinului cu standardele optime de calitate pentru consumator;
- calitatea departamentului, adică cât de informativ și comod este departamentul de legume și fructe proaspete pentru consumatori și cât de binevoitor și instruit este personalul;
- prețul produsului, adică prețul principalelor grupuri de fructe și legume proaspete oferite consumatorilor.

Mai departe propunem să observăm evaluările lanțurilor de supermarketuri pentru fiecare dintre criteriile de evaluare enunțate mai sus, precum și să comparăm situația cu rezultatele monitorizării similare din iunie 2019.

ASORTIMENTUL PRODUSELOR

Evaluarea după criteriul asortimentului produselor depinde de numărul total de poziții de legume și fructe proaspete pe rafturile supermarketului. În acest caz, tocmai pozițiile din categoria „proaspete” sunt luate în considerare și nu se iau în considerare nuci, fructe uscate, conserve sau legume murate etc.

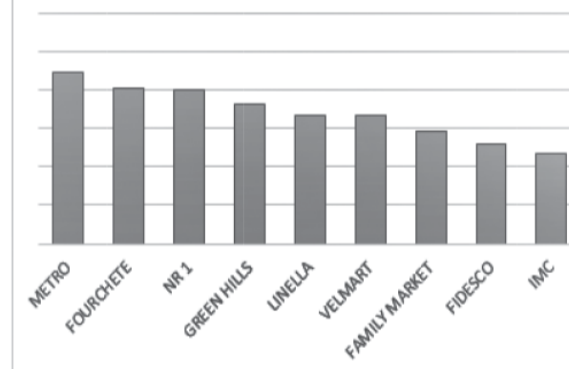
Ratingul supermarketurilor din Chișinău în funcție de asortimentul produselor din departamentele de fructe și legume s-a schimbat timp de un an. Lider al clasamentului, ca și la sfârșitul anului 2019, a devenit noua rețea KAUFLAND. Metro Cash & Carry (denumit în continuare METRO), care a fost lider în iunie 2019, a trecut pe locul doi, iar rețeaua NR1 și-a păstrat a treia poziție în clasament. Cel mai mic număr de poziții în sortimentul de fructe și legume a fost înregistrat în rețelele FAMILY MARKET și FIDESCO.

În două rețele - NR1 și FAMILY MARKET -, sortimentul de fructe

și legume de pe rafturi practic nu s-a schimbat. Rețelele FIDESCO, LINELLA și FOURCHETE au redus asortimentul de fructe și legume cu 5-16%.

În acest an, pe rafturile magazinelor s-au observat mai puține pomușoare. De exemplu, zmeura nu a fost comercializată în niciun magazin în timpul monitorizării, iar căpșuni au fost găsite pe rafturi în doar trei rețele - LINELLA, NR1 și KAUFLAND. Chiar dacă era plin sezon al zmeurei, rețelele au decis să nu o ofere pentru vânzare. Vom menționa că, în aceeași perioadă din 2019, nu erau căpșuni în niciun magazin, iar anul acesta ele puteau fi cumpărate în 20% din rețele. Dar acest fapt poate fi explicat, cel mai probabil, prin începutul târziu și sfârșitul târziu al sezonului decât prin progresul rețelilor în comerțul cu pomușoare în stare proaspătă. Și, dimpotrivă, în 2019 zmeura putea fi găsită în 75% din magazine, iar anul acesta, în 2020, nu a fost prezentă în nicio rețea.

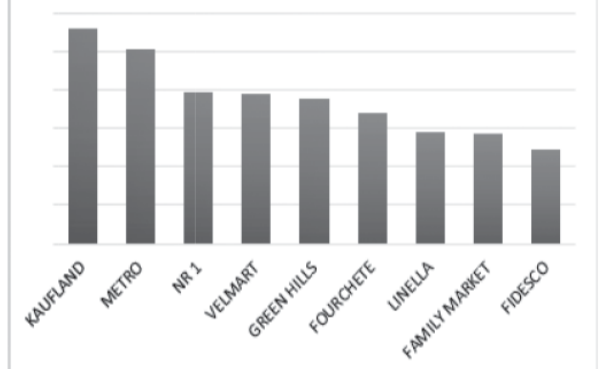
Рейтинг супермаркетов Кишинева по ассортименту продукции, июнь 2019 г.

În trei rețele de supermarketuri din Chișinău, sortimentul de fructe și legume proaspete s-a extins. În magazinele GREEN HILLS, METRO și VELMART, sortimentul a crescut cu 4-16%. Apropo, VELMART, neașteptat pentru mulți participanți pe piața de vânzare cu amănuntul, a ajuns liderul comerțului cu legume și fructe din capitala Ucrainei, Kiev, în urma rezultatelor monitorizării din iunie 2020. Cu toate acestea, în Moldova afacerile rețelei merg nu chiar atât de bine, deocamdată.

În concluzie, se poate spune că sortimentul de legume și fructe din departamentele dedicate respectivelor produse din diferite rețele variază mult, la fel ca și calitatea acestora. Fiecare

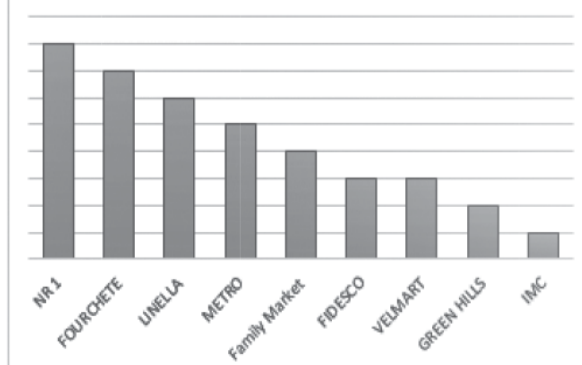
Рейтинг супермаркетов Кишинева по ассортименту продукции, июнь 2020 г.

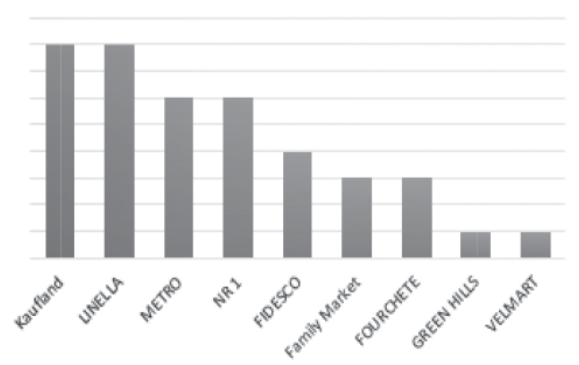
rețea începe să se concentreze pe o anumită categorie de clienți, în funcție de preferințele lor și de puterea de cumpărare. De asemenea, unele rețele nu pun mare preț pe departamentele de fructe și legume, așa cum o demonstrează aranjarea destul de haotică a produselor pe rafturi, cum ar fi la VELMART sau GREEN HILLS.

CALITATEA PRODUSULUI

Рейтинг супермаркетов Кишинева по качеству продукции, июнь 2019 г.

Рейтинг супермаркетов Кишинева по качеству продукции, июнь 2020 г.

Evaluarea după criteriul calității produselor este diametral opusă cu proporția fructelor și legumelor cu defecte în sortimentul total de poziții de fructe și legume de pe rafturile supermarketurilor. Produsele defecte se înțeleg ca produse putrezite, rupte, deteriorate, deformat, ofilite, precum și cele care nu îndeplinesc cel puțin standardele de calitate minime.

Ca urmare a evaluării lanțurilor de supermarketuri din Chișinău, legată de calitatea fructelor și legumelor de pe rafturile din departamentele lor, au fost observate mai multe modificări care au avut

loc pe parcursul anului.

Deci, în clasamentul calității fructelor și legumelor, avem doi lideri care s-au distins prin calitate înaltă - acestea sunt rețelele de supermarketuri KAUFLAND și LINELLA. Aceasta din urmă s-a ridicat de pe locul 3, în iunie 2019, pe poziția de lider. În momentul auditului, în magazinele acestor rețele nu au existat încălcări legate de calitatea produsului sau acestea erau complet nesemnificative.

Pe al doilea loc se află magazinele din rețelele METRO și NR1, în care s-au înregistrat poziții defecte, dar care au fost relativ puține -

PRINTRE DEPARTAMENTELE DE FRUCTE DIN CHIȘINĂU, ÎN IUNIE 2020

aproximativ 0,5% din gama totală de produse. În același timp, trebuie remarcat faptul că lanțul de supermarketuri NR1 a pierdut poziția de lider în ceea ce privește calitatea produselor, trecând pe locul trei.

FIDESCO și FAMILY MARKET împărtășesc locurile cinci și șase. Pozițiile lor nu s-au schimbat semnificativ de-a lungul anului, deși piața FAMILY are o ușoară regresie. Lanțul de supermarketuri FOURCHETTE, cu rădăcini ucrainene, care a fost printre lideri în 2019,

ocupă penultima poziție în ratingul calității din acest an. În aceste supermarketuri, a fost observat un procent mai mare de fructe și legume de calitate scăzută, dar nu erau critice și cuprindeau de la 1 la 1,7% din totalul sortimentelor de fructe și legume proaspete.

Ultimul loc al acestui rating este ocupat de rețelele GREEN HILLS și VELMART, care nu au obținut îmbunătățirea calității în acest an și rămân în continuare în partea de jos a acestui clasament.

Apropo, anul trecut rețeaua IMC a ocupat ultimul loc în clasamentul nostru din iunie și la calitate și la evaluarea calității cuprinzătoare, iar anul acesta ea nu mai există. Prin urmare, ratingul pentru supermarketuri de la EastFruit bazat pe auditul departamentelor de fructe și legume este un bun barometru al stării activității supermarketurilor în ansamblu, în ciuda faptului că se referă numai la comerțul cu fructe și legume în rețele. Căci anume departamentele

de fructe și legume sunt astăzi cele mai importante pentru modelarea imaginii rețelei, poziționarea acesteia, fluxul de clienți și mărimea medie a cecului general pe magazin.

În iunie 2020, încălcările ce țin de calitate în rețelele de supermarketuri din Chișinău s-au constatat cel mai adesea pe portocale, banane, morcovi și ardei dulce. Mai ales au existat multe reclamații cu privire la calitatea fructelor citrice, care se găseau pe rafturi, dar se vândeau

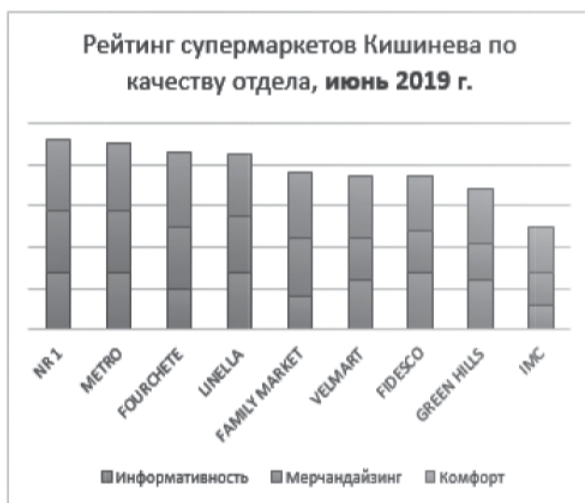
prost, pe fondul abundenței de produse locale ieftine în plin sezon. Cu toate acestea, acest lucru nu-i scutește pe angajații departamentelor de fructe și legume din supermarketuri de obligația de a elimina produsele care s-au deteriorat de pe rafturi într-un timp rezonabil.

În general, în comparație cu anul precedent, am observat progrese în calitatea și prospețimea fructelor și legumelor din departamentele supermarketurilor din Chișinău.

CALITATEA DEPARTAMENTULUI

Evaluarea după criteriul de calitate al departamentului, la rândul său, constă în evaluări pentru trei subcriterii:

- informația departamentului de fructe și legume, adică cât de informativ este departamentul pentru consumator, cât de lizibile sunt etichetele de preț, dacă țara și zona de origine a produselor sunt indicate, dacă materiale suplimentare despre produse sau producător sunt disponibile consumatorilor etc;
- merchandising, adică cât de plăcut vizual este departamentul pentru consumator, dacă este curat, în ce ambalaj sunt prezentate fructele și legume proaspete, dacă există elemente de decor în departament, cât de logic sunt plasate produsele etc.
- confort, adică cât departamentul este confortabil și comod pentru consumator, este suficient spațiu pentru trecerea și rularea cărucioarelor, dacă este ușor să cântărească și să obțină produse, cât de prietenos este personalul, modul în care

reprezentanții departamentului cunosc produsele de pe rafturi și sunt gata să-și ajute clienții etc. În ceea ce privește calitatea departamentelor de fructe și legume, KAUF LAND rămâne în continuare liderul clasamentului, cu o diferență de peste 9 puncte procentuale în comparație cu a doua poziție, ocupată de METRO. Pe poziția a treia, cu un ușor decalaj în urma lui METRO, se află rețeaua de supermarketuri LINELLA. Față de anul trecut, observăm

că calitatea departamentelor de fructe și legume a crescut ușor, dar acest lucru a fost influențat foarte mult de plecarea de pe piața IMC MARKET, care a „atras” impresia generală a supermarketurilor în iunie 2019. Lanțul de supermarketuri KAUF LAND, care s-a impus ca lider în materie de calitate, joacă, de asemenea, un rol pozitiv prin intrarea pe piața din Moldova.

Conținutul informațional al departamentelor s-a îmbunătățit ușor și anul acesta. Cu toate acestea, ca și până acum, unele

rețele nu au informații detaliate despre produs, producător, țara de origine, nu există etichete mari de preț, clare și ușor de citit etc. În acest caz, FIDESCO și FAMILY MARKET au crescut o poziție, dar observăm că toate rețelele magazinele au rezerve pentru a-și îmbunătăți pozițiile.

Din punct de vedere al merchandisingului, există, de asemenea, unele schimbări pozitive: plasarea îmbunătățită a produselor pe rafturi și iluminarea îmbunătățită în departamente. Un

avantaj suplimentar este amplasarea departamentului de fructe și legume la intrarea în magazine. În plus, departamentele de înaltă calitate, cu un sortiment important, contribuie la fidelizarea clienților. Intrarea pe piață a KAUF LAND a stabilit noi standarde înalte pentru acești indicatori, cu accent pe prezentarea vizuală a produselor locale. LINELLA a crescut de asemenea o poziție în acest clasament, iar FOURCHETTE a coborât o scară, pierzând entuziasmul pentru prezentarea produsului.

În criteriile de evaluare, pentru comoditatea departamentului și calitatea serviciilor sale, schimbările la nivel general sunt nesemnificative. Există o scădere a ratingului pentru rețelele FAMILY MARKET, NR1 și FOURCHETTE, în care consultanții din departamente fie au lipsit fie nu au putut veni în ajutorul clienților sau au fost nepolitici cu clienții, ceea ce le-a costat o poziție în ratingul general. În schimb, FIDESCO și KAUF LAND au profitat de faptul că personalul a fost deschis și îi asista binevoitori pe consumatori în alegerea produselor potrivite.

PREȚUL PRODUSULUI

Ratingul supermarketurilor după prețul principalului set de fructe și legume, ca și anterior, a fost calculat pe baza comparațiilor de prețuri pentru următoarele grupe de produse: fructe (măr, banană, piersică / nectarină), legume din setul de borș (cartofi, varză albă, ceapă, morcovi, sfeclă), legume de seră (roșii, castraveți), ierburi proaspete (pătrunjel, mărar).

Cele mai mici prețuri pentru consumatori ca și în trecut sunt oferite de lanțul de magazine NR1,

care în acest an continuă să fie lider în acest rating, oferind fructe și legume la cele mai accesibile prețuri.

Pe locul doi se află rețeaua GREEN HILLS, care în 2020 a avansat tocmai cu 5 pași în ratingul de preț față de 2019. Această rețea de supermarketuri a avut cele mai mici prețuri pentru legume. Iar VELMART, ocupând al treilea loc pe piedestal, a oferit cele mai mici prețuri pentru verdețuri.

De asemenea, există o degra-

dare a pozițiilor la toate categoriile de preț în cazul rețelei FAMILY MARKET, care a ocupat a doua poziție anul trecut, iar acesta este anti-liderul ratingului, alături de rețeaua KAUF LAND, care oferea cele mai scumpe fructe și legume.

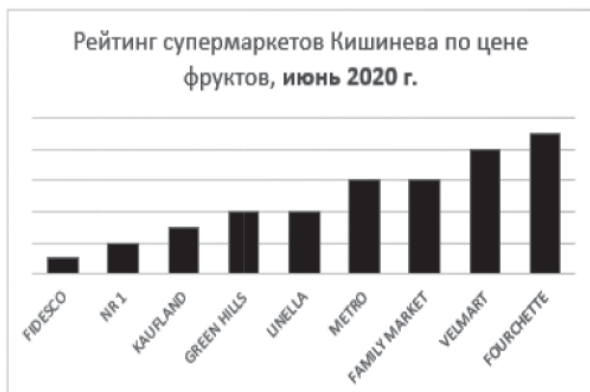
FRUCTE

Cele mai mici prețuri la fructele la Chișinău în momentul monitorizării au fost în rețeaua FIDESCO, iar cele mai mare - în rețeaua FO-

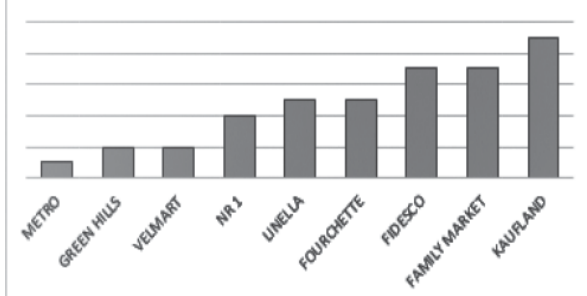
URCHETTE. În medie, anti-liderul ratingului comercializa cu 23% mai scump decât liderul.

LEGUME

În timpul monitorizării, cele mai ieftine legume tradiționale pentru setul de borș puteau fi cumpărate din rețeaua METRO, iar cele mai scumpe - din rețeaua KAUF LAND. Diferența de prețuri între lider și outsider este de aproximativ 41%.

Рейтинг супермаркетов Кишинева по цене овощей борщового набора, июнь 2020 г.

KAUFLAND ȘI NR1 SUNT LIDERI ȘI LEGUME ALE SUPERMARKETURILOR

Cele mai ieftine legume de seră în timpul auditului la Chișinău au fost găsite în rețelele de supermarketuri FIDESCO și NR1, iar cele mai scumpe au fost la FAMILY MARKET, unde prețurile erau cu 51% mai scumpe decât la lider.

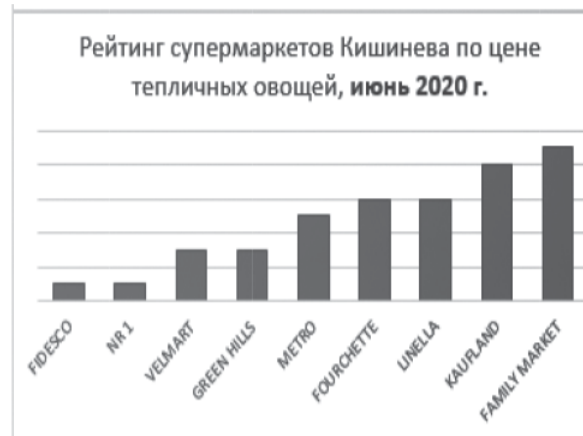
VERDEȚURI

Cele mai ieftine verdețuri din capitala Moldovei se găsesc în magazinele rețelei VELMART, iar cele mai mari prețuri pentru aceste produse - cu aproximativ 60% mai scumpe - în magazinele KAUFLAND

Echipa internațională a

proiectului EastFruit a realizat un audit al departamentelor de fructe și legume ale lanțurilor de supermarketuri din Chișinău, Moldova, utilizând aceeași metodologie ca și în alte orașe - Kiev și Dnipro (Ucraina), Tbilisi (Georgia), Hudjand și Dușanbe (Tadjikistan), Tașkent (Uzbekistan)) 29-30 iunie 2020.

În acest articol oferim o analiză detaliată a situației cu comerțul cu fructe și legume în lanțurile de supermarketuri din Chișinău (Moldova). În total, reprezentanții echipei au vizitat 20 de magazine din capitala Moldovei, acestea reprezentând principalele rețele de supermarketuri.

În prima parte a materialului EastFruit puteți face cunoștință cu evaluările rețelelor de

supermarketuri din Chișinău în ceea ce privește prețurile, sortimentul, calitatea fructelor

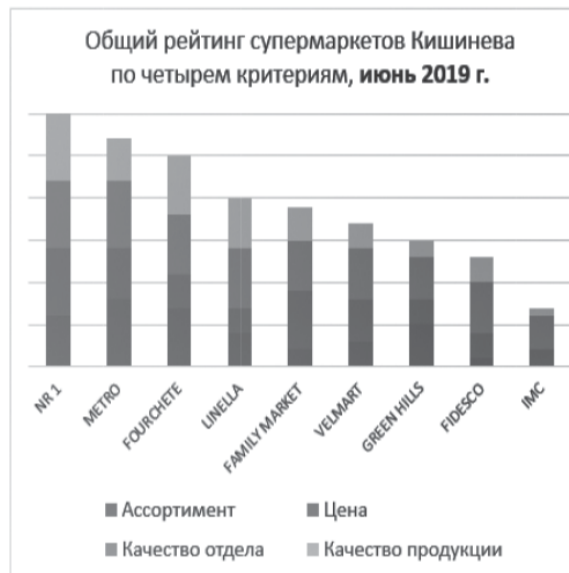
și legumelor și calitatea departamentului.

RATING GENERAL

Pe baza estimărilor rețelelor de supermarketuri după patru criterii principale (sortiment de produse, calitatea acestora, calitatea departamentului de fructe și legume și prețurile pentru setul principal de legume și fructe), se obține ratingul general al magazinelor

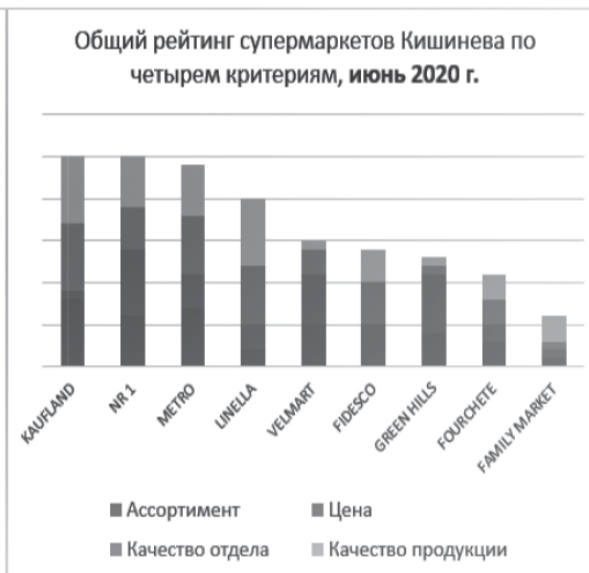
În clasamentul general al rețelelor de supermarketuri, conform unei evaluări cuprinzătoare a calității departamentelor, a calității produselor, a prețurilor și a sortimentului, în 2020, două lanțuri de supermarketuri au împărțit poziția de lider: KAUFLAND și NR1.

Rețeaua de supermarketuri KAUFLAND, care a intrat pe piața din Moldova cu mai puțin de un an în urmă, și-a impus imediat calitatea de lider în sortimentul de legume și fructe, în calitatea produselor și calitatea departamentelor de fructe și legume. În același timp, prețurile din această rețea sunt cele mai ridicate, iar, din punct de vedere al competitivității prețurilor, rețeaua Kaufland a ocupat ultimul loc în Chișinău. Ceea

ce nu a împiedicat-o să conducă, deși nu individual, ratingul comun - atât de mare a fost avantajul KAUFLAND după alți parametri. Cu alte cuvinte, rețeaua KAUFLAND s-a concentrat în mod clar pe segmentul premium, iar prețurile ridicate au fost compensate de un asortiment extins de fructe și legume și de o calitate superioară.

Cu toate acestea, este posibil ca KAUFLAND să își concentreze în curând eforturile pentru obținerea unei competitivități mai ridicate și în categoria prețurilor, pentru a-și consolida calitatea de lider și a crește vânzările. Deoarece consumatorii din Moldova sunt relativ săraci, iar nivelul prețurilor joacă încă un rol semnificativ

atunci când aleg un loc unde să facă cumpărături.

Rețeaua NR1, care a ocupat poziția de lider în clasamentul general în iunie 2019, își menține calitate, în principal datorită prețurilor competitive pentru legume și fructe.

În continuare, ca și acum un an, merge rețeaua de supermarketuri METRO, care, fără a avea o

poziție de lider în anumite categorii, are, de fapt, un echilibru foarte bun în toate. METRO ocupă locul 2 în ceea ce privește categoriile de sortimente și calitatea departamentului, locul 3 la calitatea produselor și locul 5 la competitivitatea prețurilor.

Pe locul patru în acest an se află lanțul de supermarketuri LINELLA, care a crescut o poziție într-un an și a depășit FOURCHETTE.

Rețeaua de supermarketuri VELMART se află pe locul cinci în clasamentul general al Chișinăului, iar pe locul 6 se află FIDESCO. Acestea sunt urmate de outsiders - GREEN HILLS și FOURCHETTE -, care au pierdut cel mai mult nu numai prin calitatea departamentului și calitatea produselor lor, dar și în prețuri.

Ultimul loc al clasamentului cu cea mai mare dinamică negativă din iunie 2020 a fost ocupat de rețeaua de supermarket FAMILY MARKET, care anul trecut s-a situat la mijlocul ratingului. Anul acesta, ea a intrat într-un sub-rating în aproape toate categoriile.

69 DE PROIECTE PRIVIND ÎMBUNĂTĂȚIREA NIVELULUI DE TRAI ȘI MUNCĂ ÎN MEDIUL RURAL VOR FI FINANȚATE DE AIPA

Circa 58 milioane de lei vor fi oferite din bugetul statului, prin Fondul Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural, pentru îmbunătățirea nivelului de trai și de muncă în localitățile rurale. Bani vor fi oferite pentru realizarea a 69 de proiecte de îmbunătățire și dezvoltare a infrastructurii economice, diversificarea economiei și dezvoltarea localităților rurale.

De menționat că, cererile de solicitare a subvențiilor în avans, pentru dezvoltarea proiectelor în localitățile rurale, au fost selectate în urma unui apel de propuneri de proiecte, desfășurat în perioada 17 februarie - 20 mai 2020. Totodată, au fost recepționate 103 dosare, cu o valoare totală de circa 160 milioane de lei, iar cele selectate sunt eligibile și întrunesc condițiile pentru finanțare. Câștigătorii urmează ca în

termen de 60 de zile lucrătoare de la data primirii notificării referitoare la selectarea dosarului de finanțare, să prezinte documentele confirmative privind capacitatea de cofinanțare. Confirmarea va constitui baza semnării contractului de acordare a

subvenției în avans, în caz contrar nu vor primi finanțare.

Astfel, în urma ședinței comisiei de evaluare și selecție, ce a avut loc în perioada 2 - 3 Iulie curent, au fost selectate și aprobate spre finanțare proiectele după cum urmează:

Măsura nr.1. Îmbunătățirea și dezvoltarea infrastructurii economice publice rurale - 20 proiecte investiționale cu suma aprobată de circa 28,8 mln lei.

Măsura nr.2. Renovarea și dezvoltarea localității rurale - 48 proiecte investiționale cu suma aprobată de circa 28,9 mln lei.

Măsura nr.3. Diversificarea economiei rurale prin activități non agricole un proiect investițional cu suma aprobată de circa 0,5 mln lei.

Precizăm că, pentru măsura 1 „Îmbunătățirea și dezvoltarea infrastructurii economice publice rurale” și 2 „Renovarea și dezvoltarea localității rurale”, valoarea subvenției acordate va constitui 80% din valoarea investiției eligibile, dar nu va depăși suma de 3 000 000 lei. Solicitanții de subvenții în cadrul acestor două măsuri vor fi autoritățile publice locale de nivelul I.

Pentru măsura 3 „Diversificarea economiei rurale prin activități non-agricole”, valoarea subvenției acordate va constitui 50% din valoarea investiției eligibile, dar nu va depăși suma de 1 000 000 lei. Solicitanții de subvenții în cadrul acestei măsuri vor fi atât persoane juridice, precum și fizice, înregistrate în conformitate cu legislația națională și care creează sau dezvoltă activități non agricole.

Notă: Dosarele au fost evaluate și selectate în baza criteriilor de evaluare, ce corespund condițiilor Regulamentului privind acordarea subvențiilor pentru îmbunătățirea nivelului de trai și de muncă în mediul rural din Fondul Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 476/2019.

PRINTRE DEPARTAMENTELE DE FRUCTE DIN CHIȘINĂU, ÎN IUNIE 2020

POZIȚIONAREA REȚELOR DE SUPERMARKETURI DIN CHIȘINĂU

Auditul nostru ne permite să arătăm poziționarea reală a lanțurilor de supermarketuri din Chișinău în domeniul comerțului cu fructe și legume. Aceasta se poate deosebi de cea declarată sau dorită și poate varia, în funcție de modificarea eficienței activității concurenților.

Acesta este un instrument foarte util pentru a demonstra vizual conducerea rețelelor de supermarketuri potențialul de îmbunătățire. De asemenea, așa cum vedem din experiență (dispariția rețelei IMC, pe care am poziționat-o în segmentul nedorit), avertizează destul de bine rețeaua despre o potențială amenințare la adresa afacerii.

Pentru poziționare, corelăm prețul setului principal de legume și fructe proaspete cu trei criterii de evaluare (sortiment, calitatea produselor și a departamentului), plasând rețelele de supermarketuri în matricea de poziționare conform următoarelor reguli:

- cu cât este mai amplasat pe dreapta supermarketul, cu atât sunt mai atractive prețurile pentru setul principal de fructe și legume proaspete pentru clienții săi;
- cu cât supermarketul este mai mare, cu atât este mai apreciat după criteriile sortimentului, calitatea fructelor și legumelor și departamentul corespunzător;

Astfel, matricea permite să plasați rețelele de supermarketuri într-unul din cele patru segmente:

1. optim - magazinele care oferă clienților lor atât prețuri rezonabile, cât și produse, departamente și sortimente de calitate destul de înaltă;

2. premium - magazinele care oferă clienților lor produse de

înaltă calitate, departament și sortiment, dar prețuri mai puțin atractive;

3. discounter - magazinele care oferă clienților lor prețuri destul de atractive, dar produse de calitate scăzută, departament și sortiment;

4. segmentul nedorit - magazinele care oferă produse de calitate inferioară într-un departament care nu este cel mai bun din punct de vedere calitativ, cu cel mai larg sortiment, dar la un preț ridicat. Un astfel de magazin poate supraviețui numai dacă nu există concurență sau are o amplasare foarte favorabilă magazinului, sau pentru poziții extrem de puternice într-un alt grup de produse.

După cum vedem, în graficul din segmentul optim al Chișinăului pentru comerțul cu fructe și legume se plasează doar rețeaua NR 1. În același timp, NR 1 a gravitat spre segmentul „discounter”. Nici o rețea nu au avut o combinație perfectă între preț și calitate, deci, cu siguranță, există rezerve pentru a îmbunătăți eficiența comerțului cu fructe și legume.

Rețeaua METRO se afla exact între segmentele premium și cel

optim. Prin scăderea prețurilor, aceasta poate ajunge în optim, ceea ce, având în vedere formatul en-gros al magazinului, va fi de dorit pentru această rețea.

În segmentul premium au lucrat liderii comerțului cu fructe și legume din capitala Moldovei, rețelele KAUF LAND și LINELLA. Cu toate acestea, dacă KAUF LAND a fost un supermarket clasic de tip

premium, atunci LINELLA a fost aproape de joncțiunea a diferite formate. Cu un asortiment foarte restrâns, a fost totuși mai aproape de segmentul celor ce oferă reduceri. Prin urmare, am descrie-o drept „discounter premium”.

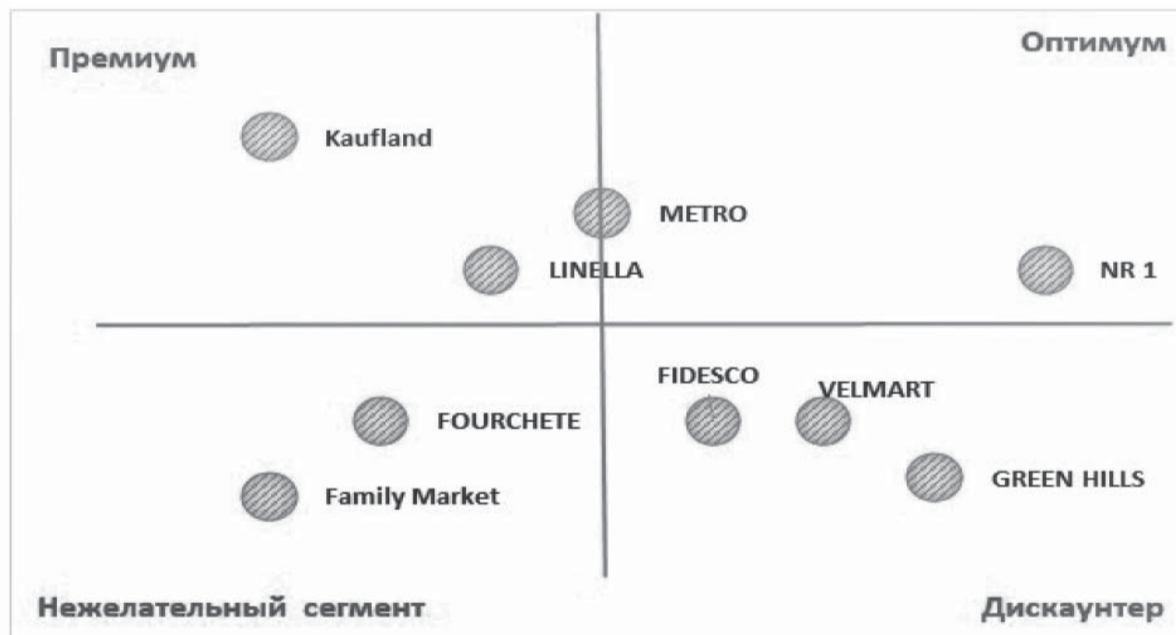
Un discounter clasic în Chișinău a fost rețeaua GREEN HILLS, dar aceasta, cu siguranță, ar trebui să depună eforturi la

calitatea produsului. Deoarece, cu un sortiment mediu, acest lucru este mai ușor de făcut decât cu un sortiment larg, iar vânzările pot fi semnificativ crescute.

Rețelele FIDESCO și VELMART tot au funcționat în categoria discounter, cu toate că FIDESCO mai mult corespundea definiției de discounter în sortiment, iar VELMART avea potențialul de a se ridica la categoria optimă, dacă îmbunătățește calitatea produsului.

Și, în segmentul nedorit, avem rețelele FAMILY MARKET și FOURCHETE. Mai grea este situația la FAMILY MARKET, căreia nu-i va fi ușor în condițiile creșterii concurenței. FOURCHETE, în același timp, nu a avansat prea mult și este, de asemenea, în pericol. Apropos, această rețea are poziții similare, slabe, pe piața orașului Kiev, deși a fost una din primele rețele de supermarketuri din țară.

Sperăm că „segmentul nostru nedorit” pentru următoarea monitorizare va fi depopulat, iar liderii nu se vor opri în dezvoltarea lor.

AVERTIZARE: MOLIA ORIENTALĂ A FRUCTELOR (GRAPHOLITHA MOLESTA)

În condițiile climatice din luna iunie cu vreme caldă și cu precipitații, pretutindeni s-a semnalat zborul fluturilor din a doua generație a moliei orientale a fructelor (*Grapholitha molesta*). În serile și nopțile calde și liniștite va continua zborul fluturilor și depunerea ouălor pe frunze, lăstari sau fructe.

Molia orientală a fructelor este un dăunător foarte periculos, de carantină pentru multe țări, inclusiv pentru Federația Rusă. Depistată în anul 1902 în plantațiile de piersic și păr din nord-estul Chinei și Japoniei, s-a răspândit în majoritatea țărilor globului. Molia orientală a fructelor (*Grapholitha molesta*) în țara noastră pentru prima dată a fost identificată în 1968 în unele plantații de piersic și

prun. În conformitate cu articolul 20 din Legea nr.228 din 23 septembrie anul 2010 cu privire la protecția plantelor și la carantina fitosanitară, pentru prevenirea apariției și răspândirii organismelor dăunătoare, exportul sau reexportul anumitor plante, produse vegetale și bunuri conexe supuse regimului de carantină fitosanitară se

permite doar în cazul în care, înainte de a fi exportate, au fost supuse inspecției fitosanitare la locul de producție sau, în cazul reexportului, la locul de depozitare.

Fluture de culoare brun-cenusiu, de 5-7 mm lungime, cu anvergura aripilor anterioare de 10-15 mm și prezența de-a lungul marginii anterioare a șapte perechi de pete

albe, fine, în forma de virgulă, orientate către varf, iar pe muchia externă se afla câte șapte pete negre. Larva matură este de 12-14 mm lungime, de culoare roșu-deschis.

Dăunătorul în condițiile țării noastre dezvoltă 4 generații pe an. Începe să se reproducă în aprilie și mai. Larva matură într-un cocon mătăsoasă și dens, în craturile scoarței ramurilor și pe trunchi. Primăvara, când temperatura medie zilnică a aerului atinge 15°C, apar fluturii generației hibernante, care depun ouă pe frunzele din varful lăstarilor. O femelă depune de la 20 până la 200 ouă.

Aduții apar spre sfârșitul lunii iunie și dau naștere generației a doua. Ouăle sunt depuse pe frunze, lăstari s-au depus direct pe fructe, în care se dezvoltă larvele. Pe parcursul lunii august se dezvoltă

larvele din a treia generație a dăunătorului, fiind cele care produc pagube importante la fructe. În septembrie femelele depun ouă din generația a patra, iar larvele apărute dăunează speciile pomicele cu maturare târzie (măr, păr și, în special, gutui). Pe la finele lunii septembrie și octombrie, larvele ajunse la completa dezvoltare, se retrag pentru iarnă în diferite adăposturi, inclusiv în depozite, odată cu fructele recoltate. Dezvoltarea unei generații durează 27-44 de zile, în funcție de condițiile meteorologice. De aceea, pe parcursul sezonului de vegetație, în livezi se pot întâlni toate stadiile de dezvoltare ale dăunătorului, ca rezultat al suprapunerii generațiilor.

Ca măsuri de prevenire a atacului se recomandă tăierea lăstarilor de piersic atacați

de prima generație de molie orientală. Tăierea lăstarilor populații va diminua densitatea generațiilor ulterioare;

- lucrarea solului, atât în rânduri, cât și printre rânduri ce duce la distrugerea unei mare parte din coconi;

- dunarea și distrugerea fructelor infestate;

- pentru a stabili momentul exact necesar aplicării insecticidelor se vor folosi capcanele cu feromoni;

- tratamentele chimice se vor efectua la avertizare cu insecticide, conform Registrului de Stat al produselor de uz fitosanitar și al fertilizanților permise pentru utilizare în Republica Moldova, luând în calcul termenul de pauză până la recoltarea fructelor.

La efectuarea tratamentelor chimice strict se va respecta tehnica securității muncii.

GUVERNUL VA ALOCA CIRCA 300 DE MILIOANE DE LEI PENTRU A ACOPERI PARȚIAL PAGUBELE DIN SECTORUL AGRICOL

Guvernul va aloca circa 300 de milioane de lei agricultorilor, pentru a acoperi parțial prejudiciile cauzate de calamitățile naturale. Din suma totală, 100 de milioane vor fi alocate din Fondul de Subvenționare a Agriculturii, iar 200 - din Fondul de Intervenție a Guvernului. Pentru un hectar reînsemănat după ce a fost semănat în toamnă, guvernul va acoperi 1080 lei. Pentru 1 ha semănat cu grâu, afectat în proporție mai mare de 60% - 1000 lei, orz - 1020 lei, rapiță - 1400 lei. De asemenea, va fi acoperit parțial și prejudiciul cauzat de grindină.

Informațiile au fost prezentate de Prim-ministrul Ion Chicu, care a susținut un briefing de presă pe subiectul situației în agricultură și a prezentat acțiuni concrete și cifre exacte alocate de către Guvern

agenților economici din domeniul agriculturii.

Șeful Cabinetului de miniștri a declarat că, din cauza intemperțiilor, roada anului 2020 pentru culturile cerealiere din prima grupă (grâu, orz, rapiță), practic, a fost compro-

misă: „Anul 2020 a venit nu doar cu pandemia, dar și cu o secetă foarte dură care a provocat pierderi esențiale în agricultură. Din cele 415 mii de hectare de culturi cerealiere, aproape 200 mii au fost afectate în proporție de peste 60%”.

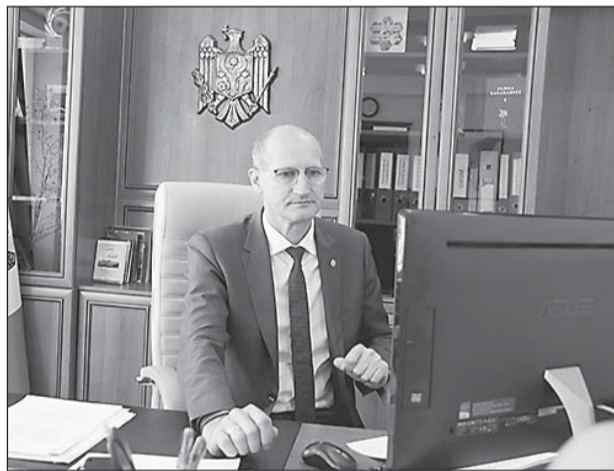
Premierul a enumerat și măsurile suplimentare de susținere a agricultorilor adoptate recent, cum ar fi: implementarea Programului de subvenționare a dobânzilor și Programul de rambursare a TVA, aprobarea proiectului de lege privind asigurarea subvenționată în agricultură care prevede majorarea nivelului de subvenționare a primelor de asigurare de la 50% la 70% și extinderea domeniului de acțiune al legii prin oferirea posibilității de asigurare subvenționată atât a cantității, cât și a calității recoltei culturilor agricole.

Ion Chicu a vorbit și despre Regulamentul care stabilește modul de acordare a mijloacelor financiare destinate compensării parțiale a cheltuielilor suportate la semănatul și întreținerea culturilor cerealiere din prima grupă

afectate de secetă și întreținerea culturilor horticulturale afectate de căderile de grindină. Compensițiile vor fi acordate agricultorilor, a căror culturi au fost compromise în proporție mai mare de 60%, prin intermediul Agenției de Intervenție și Plăți în Agricultură.

Șeful Executivului a îndemnat agricultorii să se focalizeze pe dialog constructiv cu autoritățile responsabile de acest domeniu și să ignore speculațiile politice: „Stimați agricultori, nu permiteți lăcustei politice să intre în sectorul Dvs. Aveți o experiență foarte mare în interacțiunea cu diferite guverne și autorități ale statului. Dacă o să se bage politicieni în acest sector, nu are cum ramura să înflorească. Guvernul vine cu măsuri suficiente la această etapă pentru a acorda suport. Vă chem la înțelegere și dialog.”

MINIȘTRII AGRICULTURII DIN REPUBLICA MOLDOVA, BELARUS ȘI ROMÂNIA S-AU REUNIT PENTRU A DISCUȚA DESPRE IMPACTUL COVID-19 ASUPRA SECTORULUI AGROALIMENTAR

Ministrul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, Ion PERJU, a participat, pe 28 iulie curent, la reuniunea miniștrilor Agriculturii din Republica Moldova, Belarus și România. Evenimentul a avut loc în format on-line, iar principalul subiect discutat a vizat impactul COVID-19 asupra producției și comerțului agroalimentar din regiune.

În cadrul dialogului, ministrul Ion PERJU și-a exprimat onoarea de a găzdui această ședință ministerială alături de FAO și că evenimentul este o platformă utilă pentru a aborda problemele existente și a identifica posibilitățile de cooperare la ni-

vel regional în vederea diminuării efectelor crizei pandemice asupra sectorului agricol.

„În Republica Moldova, efectele negative ale pandemiei au fost multiplicare și de calamitățile naturale severe din acest an, precum: secetă, înghețuri, grindină, ceea ce a determinat scăderea considerabilă a veniturilor producătorilor agricoli, accesul redus la piața de desfacere și folosirea limitată a forței de muncă. Pe fundalul provocărilor actuale impuse de pandemie, schimbul de opinii/experiențe devine imperios pentru a identifica și prelua bunele practici privind dezvoltarea unui sector sustenabil”, a subliniat ministrul Ion PERJU, în cadrul dialogului on-line.

Totodată, oficialul și-a exprimat speranța că prin eforturi consolidate interstatale și cu suportul partenerilor de dezvoltare, vor fi identificate soluții optime de recuperare economică, modalități noi de stimulare a schimburilor comerciale între țări, promovarea proiectelor comune de asistență tehnică și dezvoltare pentru a spori investițiile în sectorul agricol - cea mai importantă ramură a economiei naționale.

Miniștrii au accentuat importanța coordonării strânse a politicilor între țările vecine și au convenit să examineze posibilitatea desfășurării consultărilor ulterioare în acest format.

NOI OPORTUNITĂȚI DE INVESTIȚII PENTRU DEZVOLTAREA INFRASTRUCTURII DE ALIMENTARE CU APĂ ȘI CANALIZARE ÎN ȚARA NOASTRĂ

Secretarul de Stat, Dorin ANDROS, a participat la o ședință comună cu reprezentanții Băncii Mondiale, unde s-a discutat despre promovarea unui nou proiect de dezvoltare a infrastructurii de alimentare cu apă și canalizare în țara noastră.

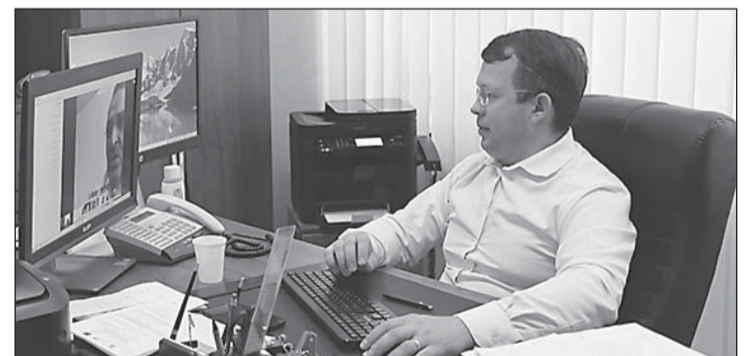
În context, oficialul Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului (MADRM) a prezentat un set de informații cu referire la procesul de

aplicare a MADRM la un nou proiect pentru identificarea resurselor financiare necesare (sub formă de grant) în cadrul ECAPDEV, care vor servi drept suport la elaborarea studiilor de fezabilitate și a documentației de proiect necesare, precum și pentru evaluarea impactului asupra mediului.

Potrivit lui Dorin ANDROS, în cadrul demersului sunt planificate investiții pentru proiecte de alimentare cu apă și sanitație la scară largă, conectarea

centrelor de medicale și a școlilor din localitățile rurale la servicii de apă și sanitație, precum și elaborarea unui șir de acte normative de reglementare în domeniu.

Totodată, în cadrul ședinței a fost prezentată componența echipei Unității de Implementare a Proiectelor de Mediu care va asigura realizarea tuturor angajamentelor și obligațiilor înaintate de partenerii de dezvoltare pentru asigurarea accesării resurselor financiare.

MADRM A ÎNȚIAT PROCESUL DE MODIFICARE A LEGII APELOR

Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului (MADRM) a organizat o ședință cu reprezentanții instituțiilor din subordine, pentru a iniția procesul de modificare a cadrului legal-normativ privind acordarea autorizației de mediu pentru utilizarea specială a apei (AMFSA). Ședința a fost prezidată de Secretarul de Stat, Dorin ANDROS, care consideră că este absolut necesară efectuarea unor analize comprehensive pentru a identifica lacunele legislative în procesul de aplicare a normelor legale.

În scopul stabilirii direcțiilor de intervenție și colaborare interinstituțională, la discuții au participat reprezentanții Agenției „Apele Moldovei”, Agenției de Mediu și Agenției pentru Geologie și Resurse Minerale.

Potrivit Secretarului de Stat, Dorin ANDROS, MADRM va asigura implicarea publicului interesat, în procesul inițiat, în conformitate cu prevederile Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, iar data de organizare a consultărilor publice va fi afișată pe pagina web a instituției.

NOTĂ: Modificările care ar putea fi inserate în Legea apelor nr. 272/2011, vor asigura implementarea recomandării Hotărârii Curții de Conturi nr. 16/2020 cu privire la aprobarea Raportului misiunii de follow-up asupra implementării cerințelor și recomandărilor aprobate prin Hotărârea Curții de Conturi nr. 43 din 22 septembrie 2017 cu privire la Raportul auditului performanței „Eficiența gestiunii economico-financiare și administrării patrimoniului de către întreprinderile care prestează servicii de aprovizionare cu apă a populației”.

GUVERNUL A APROBAT PROIECTUL DE LEGE PRIN CARE STATUL VA ACHITA 70% DIN PRIMA DE ASIGURARE A AGRICULTORILOR, ÎN CAZURI DE CALAMITĂȚI NATURALE

Cabinetul de miniștri a aprobat, la 20 iulie curent, în ședință de Guvern, proiectul de lege privind asigurarea subvenționată în agricultură, ce are drept scop susținerea agricultorilor ce au înregistrat pierderi din cauza condițiilor climatice. Proiectul de Lege prevede majorarea nivelului de subvenționare a primelor de asigurare de la 50% la 70% și extinderea domeniului de acțiune al legii prin oferirea posibilității de asigurare subvenționată atât a cantității, cât și a calității recoltei culturilor agricole. Bugetul necesar pentru acoperirea cotei subvenționate a primelor de asigurare pentru anul 2021 este estimat la circa 3,5 milioane de lei.

În ședința de Guvern, ministrul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, Ion PERJU a menționat

că proiectul de lege are drept scop stimularea accesului fermierilor la asigurările în agricultură.

„Această propunere vine în contextul în care producerea riscului asigurat nu conduce de fiecare dată la pierderi cantitative de recoltă, fiind afectată doar calitatea acesteia. Astfel că, asiguratorul refuză plata despăgubirilor producătorului agricol, atât timp cât asigurarea a acoperit doar pierderi cantitative de recoltă”, a subliniat ministrul.

De asemenea, proiectul de lege vizat își propune stimularea creditării fermierilor prin acordarea posibilității achitării primei de asigurare de către beneficiarul asigurării. Beneficiari ai asigurărilor pot fi atât băncile comerciale cât și furnizorii de produse de uz fitosanitar, de semințe, servicii agrotehnice și transport, care în raporturile comerciale devin creditorii producătorului agricol și au interes în

obținerea de către acesta a recoltei asigurate și stingerea creanțelor. În special, în situația în care se produce riscul asigurat, acesta are garanția că își va satisface creanța din suma despăgubirii de asigurare, ceea ce îl motivează pe creditor să achite prima de asigurare în interesul asiguratului.

Totodată, proiectul prevede extinderea listei de obiecte și riscuri a căror asigurare urmează a fi subvenționată (sănătatea animală, peștii); reglementarea unei modalități clare de calcul al sumei asigurate și a despăgubirii de asigurare; eliminarea lacunelor depistate și ajustarea terminologiei utilizate la prevederile Codului civil modernizat.

Proiectul de lege menționat urmează să fie remis spre examinare în Parlament.

MINISTRUL ION PERJU: „BĂNCILE COMERCIALE DIN ȚARĂ SUNT DISPUSE SĂ NEGOCIEZE CONDIȚIILE DE REEȘALONARE A CREDITELOR PENTRU AGRICULTORI”

Ministrul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, Ion PERJU, i-a invitat, pe 15 iulie curent, la dialog pe reprezentanții mai multor bănci comerciale din țară, pentru a discuta modalitățile de sprijin pentru agricultorii creditați și afectați de seceta hidrologică din anul curent.

Ședința a fost organizată în contextul multiplelor solicitări din partea agricultorilor de a le oferi suport și de a interveni cu soluții eficiente pentru problemele cu care se confruntă în prezent din cauza calamităților naturale curente și ale efectelor pandemiei COVID-19.

Ministrul Ion PERJU a solicitat viziunea reprezentanților instituțiilor bancare referitor la situația actuală și i-a îndemnat să genereze soluții optime.

„Suntem concentrați pe redresarea sectorului agroalimentar și împreună cu toate instituțiile abilitate depunem eforturi maxime, în acest sens. Vă mulțumesc că ați acceptat invitația la dialog, prezența dumneavoastră îmi dă speranțe că

băncile comerciale din țară nu rămân indiferente la problemele enunțate, ci dimpotrivă sunt dispuse să colaboreze cu clienții care au avut de suferit în urma condițiilor climatice nefaste din acest an. Sper să examinați cele mai optime soluții privind reeșalonarea creditelor fără aplicarea penalităților de întârziere și a comisiunilor pentru prelungirea creditelor”, a enunțat ministrul.

De asemenea, oficialul a subliniat

că acum nu ar fi corect să ne bazăm pe estimările volumului producției agricole, deoarece agricultura întotdeauna a fost domeniul cel mai supus riscurilor climatice. Astfel, volumul de producție poate fi cuantificat doar după depozitarea în hambare și/sau elevatoare.

Mai mult de atât, Ion PERJU a menționat că la moment în ultimă etapă de promovare sunt modificările la Legea Nr. 243/2006 privind

asigurarea subvenționată a riscurilor de producție în agricultură, prin care quantumul de subvenționare a primei va fi majorat până la 70%, inclusiv crearea produselor noi în domeniul asigurărilor agricole, datorită cărora va fi asigurată nu doar cantitatea producției agricole, dar și calitatea acesteia.

au câștigat încredere de-a lungul timpului. În aceeași ordine de idei, au declarat că vor lua în considerație solicitările Ministerului și au subliniat că băncile pregătesc pachete de credite pentru sezonul de toamnă ce vor permite producătorilor agricoli să solicite mijloace financiare suplimentare în condiții favorabile, care vor

Reprezentanții instituțiilor bancare au manifestat deschidere spre colaborare și au lansat îndemnul la dialog cu agricultorii. De asemenea, aceștia au confirmat disponibilitatea de a contribui la crearea unor facilități și circumstanțe favorabile pentru producătorii agricoli, care au demonstrat responsabilitate și

contribui la generarea de profit în întreprinderi.

În încheiere, Ion PERJU a mulțumit pentru prezența și implicarea reprezentanților băncilor comerciale, reiterând importanța conjugării eforturilor în vederea susținerii producătorilor agricoli, prin oferirea unei game largi de oportunități.

MADRM INTENSIFICĂ COOPERAREA INTERINSTITUȚIONALĂ PENTRU SOLUȚIONAREA PROBLEMELOR CE ȚIN DE PROTECȚIA STRATULUI DE OZON

Secretarul de Stat, Maxim POPOV împreună cu reprezentanții Secției politice de aer și schimbări climatice din cadrul MADRM s-au reunit în cadrul unei ședințe de lucru consultativă cu reprezentanții Serviciului Vamal și ai Unității de Implementare a Proiectelor în domeniul mediului cu scopul de a eficientiza colaborarea interinstituțională pe problemele ce țin de protecția stratului de ozon.

Maxim POPOV a comunicat că este imperativă coordonarea activităților MADRM și Serviciului Vamal, în vederea monitorizării introducerii în țară a agenților frigorigeri, importul cărora este restricționat de către Protocolul de la Montreal.

„Îmi exprim speranța că vom intensifica și aprofunda colaborarea între MADRM și Serviciul Vamal în scopul asigurării respectării de către Republica Moldova a prevederilor tratatelor internaționale de mediu în ceea ce privește importul și consumul de substanțe care distrug stratul de ozon. Conform Programului de su-

primare eșalonată a hidroclorofluorocarburelor halogenate pentru anii 2016-2040, aprobat prin HG nr.856/2016, țara noastră este obligată să reducă anual importul și consumul de HCFC, conform orarului stabilit de Protocolul de la

Montreal, care prevede scoaterea completă din uz a acestor substanțe către anul 2040”, a enunțat oficialul.

Amintim, Republica Moldova este parte a Convenției pentru protecția stratului de ozon

(Viena, 22 martie 1985) și a Protocolului privind substanțele ce distrug stratul de ozon (Montreal, 16 septembrie 1987) în anul 1996 (Hotărârea Parlamentului nr. 966/1996). În calitate de țară-parte la Convenție și Protocol, țara noastră și-a asumat angajamentul de a monitoriza introducerea pe piață a substanțelor care distrug stratul de ozon și de a raporta Secretariatului despre importul și consumul anual al acestora.

Totodată, Republica Moldova s-a angajat să respecte și să pună în aplicare aceste instrumente internaționale, iar pentru respectarea și îndeplinirea prevederilor asumate, a fost elaborată Legea nr. 852/2002 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la regimul comercial și reglementarea utilizării hidrocarburilor halogenate care distrug stratul de ozon și Programul de suprimare eșalonată a hidroclorofluorocarburelor halogenate pentru anii 2016-2040, aprobat prin HG nr.856/2016. Actele normative menționate reglementează introducerea pe piață a hidroclorofluorocarburelor (HCFC) – substanțe care distrug stratul de ozon.

USAID/APM ACORDĂ GRANTURI PENTRU ACTIVITĂȚI INOVATOARE DE COMERCIALIZARE ȘI PROMOVARE A EXPORTULUI DE FRUCTE ȘI STRUGURI DE MASĂ

● **Data lansării:** 23 iulie 2020;
● **Data încheierii:** 25 august 2020;
● **Data atelierului informativ:** 5 august 2020, orele 10:00, prin intermediul platformei ZOOM. Pentru înregistrare la atelierul informativ accesați acest link.

Proiectul USAID Agricultura Performantă în Moldova (USAID/APM) acordă granturi pentru sprijinirea activităților inovatoare de comercializare și promovare a exportului fructelor și strugurilor de masă în stare proaspătă către UE sau alte piețe netraditionale pentru sectorul horticul al Moldovei.

În ultimii 15 ani, producătorii moldoveni de fructe și struguri de masă au efectuat investiții substanțiale în extinderea suprafețelor acestor culturi multianuale, cu o utilizare tot mai largă a tehnologiilor intensive de producere, care au rezultat în creșterea recoltei globale a acestor culturi.

Exporturile în stare proaspătă au fost motorul acestor progrese, ele reprezentând circa 50% din volumul total de producere. Atât pentru fructele, cât și pentru struguri, Federația Rusă este principala piață de desfacere: în 2019 această destinație a reprezentat 95% din exporturile de mere, 52% din exporturile de fructe sâmburoase și 40% din cele de struguri de masă.

Ținând cont de stagnare a importurilor Federației Ruse, diversificarea exporturilor este

una din prioritățile strategice ale sectorului horticul din Moldova.

Reieșind din această situație, activități care vor fi finanțate în cadrul acestui apel, dar care nu se limitează la ele, sunt:

● Organizarea misiunilor comerciale sau altor evenimente de stabilire a contactelor cu

importatori și distribuitori din piețele-țintă;

● Participarea la expoziții specializate internaționale, relevante piețelor-țintă identificate;

● Angajarea reprezentanților (agenților) de vânzări pe o piață strategică;

● Dezvoltarea elementelor de comunicare strategică, precum pagini internet, broșuri, prezentări, cataloage, imagini și spoturi video și plasarea lor în mijloace de comunicare relevante pentru piața-țintă, precum reviste specializate sau portaluri internet;

● Dezvoltarea/ajustarea ambalajului la

cerințele specifice ale cumpărătorilor;

● Organizarea campaniilor de promovare generică sau individualizată a fructelor și strugurilor moldovenesti pe piețele-țintă, inclusiv în parteneriat cu rețelele comerciale și comercianții online;

● Organizarea campaniilor de promovare a fructelor și strugurilor moldovenesti în cooperare cu alte activități economice, precum vinurile și turismul, pentru a obține efecte de sinergie pentru imaginea sectorului;

● Activități de informare a entităților din întreg lanțul valoric – producători, consolidatori, exportatori – privind cerințele și oportunitățile pe piețele-țintă.

● Activități de promovare a consumului de fructe și struguri pe piața locală, în special în rândurile tinerilor (ca derogare de la obiectivul apelului, în limita de 20% a contribuției solicitate de la Proiectul APM).

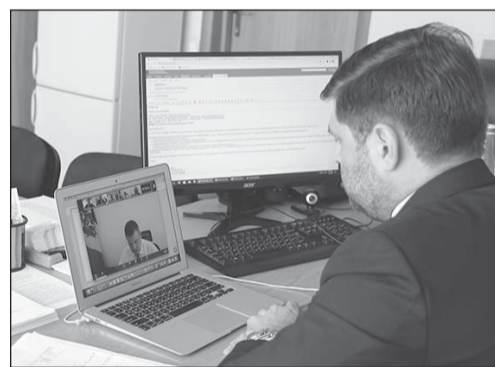
Granturile pot fi solicitate de organizațiile cu funcții de facilitare și promovare a exporturilor, precum și tuturor entităților care activează în lanțurile valorice ale fructelor și strugurilor de masă, inclusiv producătorii, consolidatorii, exportatorii și asociațiile lor.

Proiectul USAID/APM anticipează acordarea de 3-4 granturi în valoarea totală de 1,700,000 MDL în cadrul acestei activități, în care beneficiarii selectați vor primi sume individuale între 300,000 MDL și 1,000,000 MDL. Pentru a demonstra angajamentul față de activitate, este necesară o contribuție din partea solicitantului.

Solicitanții interesați au posibilitatea să adreseze întrebări referitor la această solicitare expediind întrebările până la 21 august 2020 la adresa: grants@moldovaagro.com.

LOCALITĂȚILE RURALE VOR BENEFICIA DE SUSȚINERE FINANCIARĂ PENTRU PROIECTE ÎN DOMENIUL EFICIENȚEI ENERGETICE

Autoritățile publice locale pot solicita susținere financiară pentru realizarea proiectelor de eficiență energetică și valorificare a surselor de energie regenerabilă în localitățile rurale. Membrii Consiliului Agenției pentru Eficiență Energetică au aprobat astăzi, în cadrul unei ședințe, lansarea celui de-al VII-lea apel de propuneri de proiecte în domeniul surselor de energie regenerabilă privind promovarea tehnologiilor de valorificare a energiei solare prin finanțarea proiectelor demonstrative. Pentru realizarea unor asemenea proiecte se oferă un buget estimativ de 650 000 lei.

Tot în cadrul ședinței de astăzi a fost aprobat spre finanțare proiectul pilot „Construcția parcului fotovoltaic cu puterea de 300 kW pentru producerea energiei electrice în s. Feștelita, r-nul Ștefan Vodă”. Costul total al proiectului constituie circa 6 milioane de lei. Din suma totală circa 3 mln de lei vor fi oferți de Agenția pentru

Eficiență Energetică, contribuția APL constituie un milion de lei, iar restul resurselor financiare necesare vor fi oferți prin Programul finanțat de Uniunea Europeană „Convenția Primarilor” - Proiecte demonstraționale (CoM-DeP).

Proiectul nominalizat, este un subproiect al Programului finanțat de Uniunea Europeană „Convenția Primarilor” - Proiecte demonstraționale (CoM-DeP) și va fi realizat de Primăria s. Feștelita, r-nul Ștefan Vodă împreună cu partenerul ONG Fondul de Inovații Sociale.

În cadrul proiectului menționat este prevăzută pilotarea mai multor tehnologii aferente eficienței energetice și valorificarea surselor de energie regenerabilă, după cum urmează:

Construcția sistemului de iluminat public cu utilizarea sistemului inteligent de management energetic;

Instalarea sistemului de panouri solare pentru încălzirea apei calde menajere la Gră-

dinița de copii din localitate;

Instalarea centralelor termice pe bază de biomasă la 4 instituții publice (școală, grădiniță, Casă de Cultură și Primărie);

Plantarea a minim 4 ha de culturi energetice pentru producerea de bio-combustibil;

Construcția parcului fotovoltaic cu puterea de 300 kW.

La ședința prezidată de ministrul Economiei și Infrastructurii, Sergiu Railean, au mai participat Secretarii de Stat ai Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, Maxim POPOV și Dorin ANDROS.

Notă: Costul total al Programului „Convenția Primarilor” - Proiecte demonstraționale (CoM-DeP), finanțat de Uniunea Europeană, constituie circa 800 000 Euro dintre care contribuția Uniunii Europene este de 500 000 Euro, iar contribuția beneficiarului este de 300 000 Euro.

ÎN PREMIERĂ PENTRU REPUBLICA MOLDOVA, ANSA ÎNCEPE O CAMPANIE DE VACCINARE ANTIRABICĂ A VULPILOR

Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor (ANSA) derulează, în premieră pentru Republica Moldova, campania de vaccinare antirabică a vulpilor.

Acest program este cofinanțat de Uniunea Europeană și sprijinit de România.

Vor fi distribuite momeli vaccinale pe cale aeriană de către prestatorul de servicii care a câștigat licitația, dar și manual de colaboratorii ANSA.

Subdiviziunile teritoriale ale ANSA au informat și atenționat populația prin afișarea în locuri publice de materiale de informare, atenționare și materiale informative cronologice.

Distribuirea momelilor pe cale aeriană se desfășoară pe teritoriul întregii țări, din Aeroportul Mărculești.

Momelile sunt distribuite din avion în conformitate cu documentele de zbor pregătite în acest sens, pe baza liniilor de zbor prestabilite. Pentru aplicare și orientare corectă, se utilizează sistemul de navigare și distribuție direcționată prin satelit (GPS). Persoanele numite și instruite, distribuie momelile din avion într-un ritm mediu determinat de viteza de la sol, pe suprafețe întinse, cu o densitate de 25 momeli/km², cu excepția suprafețelor zonelor locuite, lacuri, râuri și a drumurilor naționale.

Distribuția manuală a momelilor vaccinale se va realiza de către personalul subdiviziunilor teritoriale ale ANSA, dar și personalul din cadrul Agenției Moldsilva și a Societății Vânătorilor și Pescarilor din Republica Moldova.

Momelile vor fi amplasate la fiecare intrare în vizuină și pe traseele vulpilor, în imediata apropiere a vizuinilor. Timp de două săptămâni după distribuția momelilor se restricționează circulația liberă a câinilor și pisicilor în zona respectivă, întrucât aceste animale reprezintă competitori pentru momeala. De asemenea, în regiunile în care s-au distribuit momeli, vânătoarea va fi interzisă pentru o perioadă de 14 zile de la distribuția acestora.

ANSA atenționează populația că vaccinul nu este destinat imunizării animalelor domestice dar, în cazul consumului accidental, s-a constatat că vaccinul nu este dăunător pentru acestea (câini și pisici).

Dacă găsiți o momeală intactă, într-o zonă unde nu sunt

copii sau animale de companie, lăsați momeala în acel loc.

Dacă găsiți momeala într-o zonă în care sunt copii sau animale de companie, protejați mâinile cu ajutorul mănușilor și cu ajutorul unei pungi de plastic, luați momeala și plasați-o într-o zonă împădurită.

Dacă găsiți o momeală al cărei ambalaj (înveliș) este desfăcut,

spart sau distrus, cu mâinile protejate de mănuși plasați momeala într-o pungă de plastic și anuțați medicul veterinar pentru a ridica momeala respectivă. Principalul obiectiv al Programului este diminuarea progresivă a rabiei în Republica Moldova până la obținerea statutului de țară liberă până în anul 2023, dar și fructifica-

rea oportunității republicii de a absorbi fondurile financiare acordate de Uniunea Europeană pentru eradicarea rabiei prin Decizia Grant SANTE/VP/2018/RO/SI2.774145, decizie care prevede și acordarea asistenței financiare nerambursabile pentru Republica Moldova destinate finanțării măsurilor de profilaxie a rabiei la vulpile sălbatice pe o distanță de 50 km de la hotar cu România în interiorul Republicii Moldova, cu posibilitatea extinderii pe întreg teritoriul țării.

Demararea vaccinării antirabice la vulpi va fi un prim pas solid de combatere a rabiei în Republica Moldova, mini-malizându-se astfel riscurile de îmbolnăvire a animalelor și oamenilor cu această maladie incurabilă.

IREX EUROPE ANUNȚĂ APEL DE DEPUNERE A CERERILOR ÎN VEDEREA OBTINERII SUPTULUI DE URGENȚĂ PENTRU ORGANIZAȚIILE SOCIETĂȚII CIVILE ȘI MASS-MEDIA INDEPENDENTĂ (COVID-19)

COVID-19: Reziliența și sustenabilitatea societății civile

Suport de urgență pentru organizațiile societății civile și mass-media independentă

DESPRE NOI

COVID-19: Reziliența și sustenabilitatea societății civile este un proiect regional implementat de IREX Europe și finanțat de Uniunea Europeană. Proiectul își propune să sprijine societatea civilă, activiști/stele independenți/te și mass-media independentă astfel încât să-și poată continua activitatea pe timp de pandemie de COVID-19 și după aceasta.

Suntem în căutarea unor organizații mici și mijlocii din societatea civilă (OSC) și mass-media independentă care au fost afectate de pandemie și necesită sprijin pentru continuarea activităților.

DESPRE GRANTURI Pentru OSC-uri

Granturile sunt destinate OSC-urilor ce promovează o cauză socială sau ecologică bine definită, au fost afectate de pandemia de COVID-19, nu au resursele necesare pentru a-și continua activitatea în mod eficient și posedă potențialul de a dezvolta sustenabilitatea organizației prin implementarea grantului.

LOTUL 1: Granturi de urgență destinate OSC-urilor pentru suport esențial de până la 25.000 EURO. Costurile și activitățile eligibile pot include dar nu se limitează la:

- costuri operaționale (spre exemplu, salariile, chiria biroului, rechizitele de birou, costurile de securitate, etc.);
- suport pentru activitățile întreprinse ca răspuns la situația de criză (de exemplu, monitorizarea încălcării drepturilor omului în

timpul pandemiei);

- servicii de consultanță și expertiză cu privire la modalitatea de reacție/răspuns la criza actuală și elaborarea unui plan de acțiuni.

Grantul poate acoperi costurile suportate de OSC-uri începând cu data de 27 martie 2020. Spre exemplu, chiria biroului sau salariile pentru lunile aprilie, mai și iunie din perioada carantenei.

LOTUL 2: Granturi pentru asistență psihosocială și legală destinate activiștilor/știlor și celor ce lucrează în domeniul OSC-urilor și grupurilor de inițiativă.

Granturi de până la 2.000 EURO pentru persoane individuale și granturi de până la 5.000 EURO pentru aplicații colective. Exemple de activități eligibile pot include dar nu se limitează la:

- suport psihosocial online pentru activiști/ste și angajați/te în cadrul OSC-urilor care trec prin stres și ardere profesională (burn-out);
- consiliere juridică pentru OSC-uri / activiști și activiste care sunt persecutați/te și necesită sprijin juridic pentru gestionarea procedurilor punitive;
- instruire cu privire la prevenirea și combaterea arderii profesionale;
- activități de relax.

LOTUL 3: Granturi pentru suport tehnic și digitalizare de până la 8.000 EURO.

Activitățile și costurile eligibile pot include dar nu se limitează la:

- echipament necesar pentru a lucra de acasă sau pentru a desfășura activități online (spre exemplu, telefoane, computere, software, abonamente la servicii de conferințe online, etc.);
- consultanță, planificare strategică și instruire pentru utilizarea noilor tehnologii pentru îmbunătățirea modului și mediului de lucru (spre exemplu, cum să derulezi evenimente sau campanii online, securitatea online, inclusiv criptare, comunicare sigură și „autoapărare digitală”);
- dezvoltarea instrumentelor sau serviciilor care să permită prestarea suportului

online sau de la distanță pentru beneficiari/e, inclusiv celor din grupurile vulnerabile (spre exemplu, linii telefonice pentru victimele violenței domestice sau tinerii/ele LGBTQI+, linii telefonice pentru persoanele în etate);

- suport pentru activitatea din mediul online sau pentru rețelele online de OSC-uri;
- elaborarea informației audiovizuale;
- colectarea de fonduri și comunicarea/vizibilitatea online;
- instruire și mentorat pentru a spori tranziția de la o finanțare bazată pe proiect la una bazată pe program

Pentru mass-media independentă și OSC-uri din domeniul media

Granturile sunt disponibile pentru mass-media independentă și OSC-urile din domeniul media care prin propria activitate asigură și promovează veridicitatea faptelor și informației, contribuie la reducerea dezinformării prin narațiuni alternative și au fost afectate de pandemia de COVID-19.

LOTUL 4: Granturi de urgență pentru suport esențial pentru mass-media independentă și OSC-urile media. Granturi de până la 20.000 EURO pentru mass-media regionale și de până la 40.000 EURO pentru mass-media națională. Activitățile și costurile eligibile pot include dar nu se limitează la:

- costuri operaționale (spre exemplu, salariile, chiria biroului, rechizitele de birou, costurile de securitate etc.);
- suport pentru activitățile întreprinse ca răspuns la situația de criză (de exemplu, monitorizarea încălcării drepturilor omului în timpul pandemiei);
- servicii de consultanță și expertiză cu privire la modalitatea de reacție/răspuns la criza actuală și elaborarea unui plan de acțiuni;
- servicii de consultanță și expertiză pentru îmbunătățirea conținutului editorial și a strategiilor de diseminare.

Pentru toate loturile, se va acorda prioritate cererilor parvenite de la organizațiile care nu au beneficiat anterior de sprijinul nostru. Cererile parvenite din afara Chișinăului sunt încurajate și binevenite.

Cererile parvenite de la organizațiile politice sau religioase nu vor fi luate în considerare.

Suportul poate fi oferit pe o perioadă de până la 24 luni.

CUM SĂ APLICI

Dosarul de aplicare poate fi depus în română, rusă sau engleză, la următoarea adresă de e-mail: moldova-csocd@irexeurope.eu cu mențiunea denumirii lotului în subiectul e-mail-ului.

Dosarul de aplicare trebuie să conțină:

- formularul de aplicare completat;
- certificatul de înregistrare (doar în cazul OSC-urilor înregistrate).

FORMULAR

Formularul de aplicare poate fi descărcat accesând următoarele link-uri:

Formular de aplicare LOT 1 - Granturi de urgență pentru suport esențial destinate OSC-urilor: RO, RU, ENG

Formular de aplicare LOT 2 - Suport psihosocial și legal destinat celor ce activează în cadrul OSC-urilor și grupurilor de inițiativă: RO, RU, ENG

Formular de aplicare LOT 3 - Granturi de digitalizare: RO, RU, ENG

Formular de aplicare LOT 4 - Granturi de urgență pentru suport esențial pentru mass-media și OSC-uri: RO, RU, ENG

NOTĂ: Formularul trebuie descărcat în dispozitivul Dvs., iar apoi completat și trimis. Formularul nu se completează în regim online și nu este necesar accesul.

Granturile vor fi oferite în mod continuu. Pentru prima rundă de selecție, termenul limită de depunere a cererilor este 31 iulie 2020.

INFORMAȚIE SUPLIMENTARĂ

Pentru mai multe detalii cu privire la aceste oportunități, puteți descărca ghidul solicitantului / solicitantei accesând următoarele link-uri: RO, RU.

Disclaimer: IREX Europe este responsabilă de conținutul acestui anunț și în el nu se reflectă neaparat opinia Uniunii Europene.

NOUTĂȚI ÎN POLITICILE SUBVENȚIONĂRII

Parlamentul Republicii Moldova a adoptat, în ședința din 20 iulie curent, proiectul de modificare a Legii nr. 276/2016 cu privire la principiile de subvenționare în dezvoltarea agriculturii și mediului rural. Scopul fiind optimizarea și eficientizarea politicii statului în domeniul subvenționării în agricultură.

Cele mai importante modificări ale legii țin de extinderea plafonului de vârstă pentru tinerii fermieri de la 18-35 la 18-40 ani, care se încadrează în programul de acordare a subvențiilor în avans. Eligibili vor fi și cetățenii migranți reînțorși în țară, care vor putea solicita subvenții pentru efectuarea investițiilor în sectorul agricol postinvestițional, precum și pentru proiecte start-up. De asemenea, au fost simplificate criteriile speciale de eligibilitate, fiind exclusă condiția privind prezentarea certificatelor de calitate și dovada deținerii de către solicitantul de subvenții a bazei de producție a mate-

rierii prime proprii. Articolul fiind completat cu prevederea privind confirmarea de către solicitant a dovezii de prelucrare și/sau procesare a producției de origine autohtonă.

Conform noilor modificări, până la 50 % din mijloacele Fondului Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural (FNDAMR) se vor utiliza pentru plăți directe, iar plafonul maxim al înlesnirilor nu va depăși 30 % din valoarea investiției eligibile.

Totodată, au fost introduse modificări referitoare la atribuțiile Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură. Astfel,

instituția va verifica în teren beneficiarii, iar semestrial va prezenta informații privind gestionarea Fondului Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural (FNDAMR) a anului curent, în scopul efectuării analizelor procesului de subvenționare, identificării problemelor și riscurilor în acest sens.

Actul normativ mai prevede crearea mecanismului de utilizare a mijloacelor FNDAMR pentru compensarea parțială a pierderilor producătorilor agricoli, cauzate de calamitățile naturale din anul 2020.

32 DE AFACERI URMEAZĂ SĂ FIE LANSATE ÎN SECTORUL AGRICOL PRIN „PROIECTUL - SUBVENȚII ÎN AVANS PENTRU START-upuri”

Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură (AIPA) informează că în perioada 4 mai - 6 iulie 2020, a avut loc derularea celui de-al VI-lea apel de recepționare a dosarelor privind subvențiile în avans, Proiect privind finanțarea start-upurilor, acordate tinerilor și femeilor fermieri ce doresc să-și lanseze o afacere în sectorul agricol.

Conform datelor obținute de la procesarea preliminară a cererilor, 32 de producători agricoli debutanți urmează să-și inițieze afaceri în agricultură, cu planificarea investițiilor în sectorul dat de peste 29,0 mil. lei ce vor genera crearea a peste 80 locuri noi de muncă.

Aportul statului pentru dezvoltarea celor 32 de proiecte investiționale urmează a fi de peste 18,0 mil. lei, surse disponibile spre a fi alocate din Fondul Național al Dezvoltării Agriculturii și Mediului Rural.

Totodată, și în cadrul desfășurării celui de-al VI apel, femeile fermieri au depus cele mai multe dosare, astfel, ponderea lor din totalul dosarelor depuse constituie 60% (19 dosare) și 40% (13 dosare) din afaceri urmează a fi administrate de tineri fermieri.

Din totalul dosarelor depuse, 17 proiecte

investiționale vizează sectorul zootehnic, în special cel apicol (vor fi procurate familii de albine cu utilaj specializat de producere a mierii) și 2 producători agricoli intenționează să-și lanseze afaceri în domeniul avicol și oierit.

Totodată, urmare a examinării cererilor recepționate de către Oficiile teritoriale ale Agenției, s-a constatat că 11 proiecte investiționale se referă la înființarea plantațiilor multianuale, și anume înființarea plantațiilor de nuci, alun, cireș, măr și vie.

De asemenea, tinerii și femeile fermieri și-au dat interesul pentru efectuarea investițiilor pe teren protejat. Astfel, 4 dosare vizează investiții în construcția serelor.

De menționat că, cele 32 de dosare urmează a fi examinate de oficiul central al AIPA și remise ulterior Comisiei de evaluare și selecție pentru evaluarea planurilor de afaceri conform criteriilor stabilite în Hot Gov nr.507/2018.

Reamintim că, pentru anul 2020 din Fondul Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural au fost alocate 50 mil. lei pentru implementarea Proiectului subvenții în avans, ce va susține finanțarea start-up-urilor în sectorul agroindustrial din Republica Moldova.

FERMIERII MOLDOVENI AU REDIRECȚIONAT O PARTE SEMNIFICATIVĂ DIN CĂPȘUNILE DIN RECOLTA 2020 CĂTRE PIAȚA INTERNĂ

Sezonul căpșunilor se apropie de sfârșit în Moldova. Conform estimărilor preliminare ale fermierilor, anul acesta recolta de căpșuni a fost în medie cu 20-40% mai mică decât anul trecut. Mai mult decât atât, din cauza stresurilor meteorologice de-a lungul aproape întregii primăveri și luna iunie, calitatea căpșunilor a scăzut semnificativ. Din acest motiv, unii mari producători de căpșuni au fost nevoiți să reorienteze o parte semnificativă a fluxului comercial către piața internă, în ciuda ofertei atractive de preț ale comercianților exportatori și cumpărătorilor de pe piețele externe.

Așadar, de exemplu, „clusterele de căpșuni” din satul Cunicia din raionul Florești (care include peste o sută de fermieri care cultivă căpșuni pe o suprafață de aproximativ 120 de hectare) a trimis anul trecut peste 900 de tone de pomușoare pe piața rusă, iar anul acesta - doar aproximativ o jumătate din volumul de anul trecut. Prețurile de achiziție pentru căpșuni pentru export pe piața rusă, în opinia producătorilor, au fost relativ mari - în medie 1,72-1,75 USD / kg. Cu toate acestea, alternanța perioadelor uscate și fierbinți cu perioadele ploioase și răcoroase, în special în perioada de recoltare,

a afectat negativ calitatea produselor. De aici, producția nu a fost conformă întotdeauna standardele stabilite de comercianții parteneri. Prin urmare, o mare parte din căpșuni a intrat pe piața en-gros a Chișinăului. Prețul a corespuns calității și a fluctuat într-o gamă largă de 10-30 lei / kg (0,59-1,72 USD / kg).

În ultimii trei ani, Moldova a exportat (peste 90-95% - către Federația Rusă) anual aproximativ 2,5-3,3 mii tone de căpșuni. În acest an, conform estimărilor preliminare ale operatorilor de pe piață, livrările la export ale acestei pomușoare au scăzut cu aproximativ 20-30%.

ÎN REPUBLICA MOLDOVA AU ÎNCEPUT SĂ SCADĂ PREȚURILE LA MERELE DE VARĂ

În a doua decadă a lunii iulie, nivelul prețurilor maxime cu ridicata pentru merele timpurii pentru export în Moldova a scăzut de la 15 la 12 lei / kg (0,68 USD / kg). În același timp, prețurile minime sunt încă la nivelul de 10 lei / kg (0,57 USD / kg). Cu toate acestea, experții asociațiilor producătorilor agricoli sunt de acord că, în viitorul apropiat, pe măsură ce se vor coace merele de soiuri timpurii din noua recoltă în multe livezi de mere, prețurile de bază pentru produsele de export vor scădea și ele.

În Moldova, conform estimărilor experților, soiurile timpurii reprezintă mai puțin de 10% din suprafața totală (aproximativ 53 de mii de hectare) de livezi de

mere. În ultimii ani, doar câteva dintre acestea s-au bucurat de cererea de export („Geneva”, „Slava Pobeđi”). Prin urmare, multe întreprinderi agricole horticoale înlocuiesc treptat plantațiile de mere cu maturare timpurie cu aceleași fructe, dar de soiuri târzii.

Anul acesta, potrivit unor livădari, primele exporturi de mere nu asigură atât venituri, cât „împiedică” vânzarea de sămburoase (cireșe târzii și prune timpurii) pe piața rusă. Pe piața internă, merele de desert din soiurile de vară nu sunt vândute la un preț ridicat din cauza concurenței a numeroase de fructe și pomușoare de alternativă. Producătorii de concentrat de mere nu au început încă să cumpere mere de vară, iar unii dintre ei nu intenționează să facă acest lucru.

MOLDOVA - PROGNOZĂ ÎN CREȘTERE A ROADEI DE NUCI

Specialiștii Uniunii Asociațiilor Producătorilor de Culturi Nucifere din Republica Moldova au îmbunătățit prognoza pentru recolta de nuci pentru anul 2020. În primăvara acestui an, ei credeau că, din cauza mai multor valuri de îngheț și a secetei prelungite, randamentul acestei culturi agricole va scădea comparativ cu nivelul de anul trecut (aproximativ 32-33 mii tone de nuci în coajă) cu aproximativ 20-25%. Cu toate acestea, precipitațiile la sfârșitul lunii mai și în iunie au îmbunătățit semnificativ starea plantațiilor de nuc. De aici, nuci pot fi mai puține decât anul trecut, dar ele au o masă mai mare. Drept urmare, dacă situația se dezvoltă potrivit scenariului optimist, recolta

de nuci din 2020 în țară ar putea fi cu doar 3-5 mii de tone mai mică decât în 2019.

În același timp, potrivit președintelui uniunii de ramură, Oleg Țîrșină, există mulți factori care pot afecta cantitatea reală de producție din noua roadă. Primul este starea precară a aleilor de nuc „fără proprietar” de-a lungul drumurilor, deoarece acestea au suferit cel mai mult de înghețuri și boli și recolta de la acestea este sub semnul întrebării. Al doilea ține de răspândirea focală a bolilor (bacterioză) în unele livezi de nuci din zona de nord a RM. Al treilea factor este o posibilă lipsă de lucrători sezonieri în perioada de recoltare și prelucrare a nucilor.

Anul trecut, cultivatorii de nuci au pierdut „lupta” pentru forța de muncă producătorilor de mere și struguri, în cea mai mare parte a sezonului. În acest an, situația se poate agrava din cauza restricțiilor și consecințelor pandemiei de COVID-19.

Cu toate acestea, există motive de optimism. Potrivit lui Oleg Țîrșină, aproximativ 1-2 mii de hectare de plantații de nuci intră în rod, parțial sau complet în acest an. Așadar, suprafața totală a livezilor de nuc, conform estimărilor experților, va crește până la 21-22 mii de hectare. Tot în acest an, aproximativ 500 de hectare de livezi de nuc au fost re-altoite, a căror producție a scăzut în anii precedenți.

PRIMUL LOT DE PRUNE MOLDOVENEȘTI DIN RECOLTA 2020 A AJUNS ÎN GERMANIA

Întreprinderea agricolă specializată în horticulură SC Farm-Prod SRL (satul Olănești, raionul Ștefan Vodă) a trimis în Germania primul lot de 19 tone de prune din noua recoltă, de soiul CA-CANSKA RANA. Cumpărătorul este o cooperativă a fermierilor germani care, pe lângă producția agricolă, practică importul de produse fructifere și revânzarea acestora către rețelele europene de retail. Prețul produsului este de 0,7 euro / kg (inclusiv costul de ambalare și livrare). Următoarea livrare este programată la

începutul lunii septembrie.

Farm-Prod este una dintre cele mai dezvoltate companii specializate în industria pomicolă din Moldova. Ea deține 130 de hectare de livezi de fructe sămburoase și sămânțoase, echipate cu sisteme anti-grindină și irigare, precum și un frigider cu o capacitate de depozitare simultană a aproximativ 4 mii de tone de fructe, linii pentru sortarea și ambalarea produselor. Compania este certificată conform Global G.A.P.

În acest an, compania intenționează să strângă

aproximativ 500 de tone de prune - de pe 30 de hectare de livezi de prune (la diferite etape de fructificare) - la nivelul anului trecut. În 2019, compania a livrat aproximativ 400 de tone de prune către doi cumpărători din Germania.

Anul trecut, Moldova a exportat aproape 1,4 mii tone de prune în Germania și aproape 19 mii de tone către Uniunea Europeană în ansamblu. Volumul total de livrări externe de prune moldovenești în toate direcțiile s-a ridicat la peste 61 de mii de tone

EXPERTII GERMANI AU PROPUȘ O MODALITATE INEDITĂ DE A ACCELERA COACEREA ROȘIILOR

Pe motiv că populația lumii este în creștere, umanitatea va avea nevoie de noi modalități de a accelera producția de alimente. Iar accentul va fi pus pe sere și tehnologii de seră pentru recolte mai rapide. Una dintre companiile germane se gândește deja la acest lucru astăzi și se oferă să aducă roșiile verzi la aceeași condiție de coacere ca și în cazul bananelor, cu un algoritm similar.

Compania germană consideră că tratarea roșiilor cu un amestec de gaze cu etilenă este cea mai economică modalitate de a accelera maturarea roșiilor.

Gazul de etilenă este binecunoscut ca un mijloc simplu și ieftin de a accelera maturarea bananelor și a citricelor. Compania germană Linde Gases a încercat aceeași practică pentru roșiile crescute în seră, cu rezultate bune, relatează AgroXXI citând Hortidaily.com.

„Avantajele sunt clare. Când maturitatea optimă este o problemă reală, un amestec de gaze, în acest caz „Banarg Control” cu etilenă, este o alternativă viabilă, dar și mult mai economică, la încălzirea intensă și iluminare. Datorită capacității de a controla cu precizie, costurile se reduc semnificativ, la fel și numărul de roșii care nu pot fi comercializate”, spune inginerul de proiect Lena Gutmann.

„Ne-am propus să aducem această tehnologie pe piață de ceva timp. Cu toate acestea, întrucât Banarg Ripening Gas este clasificat ca produs de protecție a culturilor, există o

procedură de omologare foarte complexă și trebuie să o parcurgeți pentru fiecare utilizare a produsului, depunând un raport detaliat vizând riscurile. Cu toate acestea, am trecut toate etapele de aprobare și am primit permisiunea de a folosi produsul nostru cu 4% etilenă pe roșii. Etilena este un gaz inflamabil, dar nu este supusă reglementărilor de protecție împotriva exploziilor, datorită proporției mici în amestecul de gaze Banarg. În combinație cu distribuitorul nostru Banarg Control, etilena poate fi acum distribuită în siguranță. Aceasta înseamnă că gradul dorit de coacere al roșiilor este atins în doar câteva zile”, susține Gutmann.

„Pe lângă Germania, produsul este deja pe piață atât în Olanda, cât și în Elveția. Dacă te uiți la numărul tot mai mare de oameni din lume, devine clar că accelerarea producției de culturi de seră este o necesitate. Ajutăm să asigurăm coacerea roșiilor și în viitor vedem un potențial mare în această nișă”, conchide expertul.

ÎN 2020, ÎN MOLDOVA S-A EXTINS SUPRAFAȚA TERENURILOR AGRICOLE PENTRU LEGUME, CARTOFI ȘI PEPENI

Anul acesta, legumele, pepenii și cartofii ocupă 69,2 mii de hectare în țară, ceea ce este cu 7% mai mult față de 2019, potrivit Biroului Național de Statistică al Republicii Moldova. Inclusiv suprafața pentru cultivarea cartofilor a crescut la 22,9 mii hectare (+ 27,3%), pentru legumele în teren deschis - până la 39,6 mii hectare (+ 8,2%). În același timp, suprafața terenurilor pentru pepeni a scăzut cu 27,2% - la 6 mii de hectare. Conform estimărilor statistice, peste 89% din cartofi, 82% din legume și 55% din pepeni și roșii au fost plantați în gospodării și în ferme mici.

În general, informațiile BNS sunt confirmate de observațiile operatorilor de pe piața resurselor pentru agricultură, care au informat anterior corespondentul East-Fruit despre nivelul ridicat al vânzărilor de semințe de culturi legumicole. De asemenea, în concordanță cu observațiile reprezentanților organizațiilor producătorilor agricoli, datele statistice privind reducerea suprafeței terenurilor pentru cultivarea pepenilor și a dovleceilor sunt confirmate de numeroase mărturii ale fermierilor mari, specializați în cultivarea acestor produse.

Cu toate acestea, experții au dubii față de o asemenea

extindere semnificativă a culturilor de cartofi. De asemenea, ei consideră relevant și faptul că, în unele raioane din zona de nord a Moldovei, înghețurile de primăvară târzie au condus la compromiterea totală a unor culturi, proprietarii fiind nevoiți să cultive altele.

Anumite îndoeli ale experților cu privire la fiabilitatea datelor statistice sunt cauzate și de faptul că cea mai mare parte a terenurilor agricole sub cartofi și legume este concentrată în gospodării casnice. Iar contabilizarea producției în ele, în comparație cu întreprinderile agricole, este destul de dificilă.

PREȚURILE SĂPTĂMÂNNALE ANGRO LA PRODUȚIA HORTICOLĂ

(30.07.2020)

Denumirea produsului	Prețurile producătorului, MDL/KG		
	minim	maxim	mediu
FRUCTE ȘI POMUȘOARE			
Mere Golden Delicious	-	-	-
Mere Idared	-	-	-
Mere Jonagold	-	-	-
Mere Reinette Simirenko	-	-	-
Mere Gala	-	-	-
Mere Grany Smith	-	-	-
Mere Fuji	-	-	-
Mere timpurii	8.00	10.00	9.00
Mere, alte soiuri	8.00	10.00	9.00
Pere Conference	24.00	26.00	24.00
Alte soiuri de pere	-	-	-
Struguri de masă (albi)	25.00	25.00	25.00
Struguri de masă (roșii)	25.00	35.00	30.00
Struguri negri	-	-	-
Struguri Moldova	-	-	-
Struguri Kismis	-	-	-
Caise	18.00	23.00	20.00
Prune	9.00	12.00	10.00
Piersici	10.00	15.00	12.00
Portocale	19.00	20.00	19.00
Mandarine	32.00	35.00	32.00
Banane (galbene)	16.00	17.00	16.00
Zmeură	35.00	40.00	35.00
Căpșune	-	-	-
Afine (calitate superioară)	150.00	160.00	150.00
Afine (clasa I)	-	-	-
Mure	35.00	45.00	40.00
Coacăză (neagră)	45.00	50.00	45.00
Coacăză (roșie)	30.00	40.00	35.00
Cireșe (diametrul peste 26 mm)	25.00	35.00	30.00
Cireșe (diametrul până la 26 mm)	-	-	-
Vișine	25.00	30.00	25.00
Pepene verde (harbuz)	5.00	7.00	5.00
Pepene galben (zemos)	14.00	15.00	14.00
LEGUME			
Cartofi (recolta anului curent)	3.50	4.00	3.50
Cartofi (recolta anului trecut)	-	-	-
Morcovi (recolta anului curent)	7.00	8.00	7.00
Morcovi (recolta anului trecut)	6.00	7.00	6.00
Ceapă galbenă (recolta anului curent)	3.00	4.00	3.00
Ceapă galbenă (recolta anului trecut)	-	-	-
Tomate de seră (roșii, rotunde)	9.00	11.00	10.00
Tomate de seră (roze)	13.00	15.00	14.00
Tomate de seră (roșii, cărnose)	10.00	11.00	11.00
Tomate de seră (soi Cherry)	15.00	17.00	15.00
Castraveți de seră (scurți, netezi)	-	-	-
Castraveți de seră (scurți, cu suprafața zgrunțuroasă)	11.00	14.00	12.00
Castraveți de seră (lungi, netezi)	-	-	-
Ardei dulci de seră (roșii)	23.00	25.00	23.00
Ardei dulci de seră (verzi)	12.00	15.00	13.00
Ardei dulci de seră (galbeni)	23.00	25.00	23.00
VERDEȚURI			
Pătrunjel	30.00	33.00	30.00
Mărar	28.00	30.00	28.00
Coriandru	40.00	45.00	40.00
Busuioc	85.00	90.00	85.00
NUCI ȘI FRUCTE DESHIDRATATE			
Miez de nuci	-	-	-
Nuci (cu coajă)	-	-	-
Miez de alune	-	-	-
Alune (cu coajă)	-	-	-
Miez de migdale	-	-	-
Migdale (cu coajă)	-	-	-
Caise deshidratate	-	-	-

CÂT DE GREU ESTE SĂ CREEZI O AFACERE PROSPERĂ ȘI CÂT DE UȘOR ESTE SĂ O DUCI LA FALIMENT

Ion Jitari este un producător agricol cu experiență, care a muncit și a investit enorm în dezvoltarea afacerii sale în domeniul agrar. Domnul Jitari practică agricultura zeci de ani de-a rândul, afacerea sa fiind concentrată în satul Antoneuca, raionul Dondușeni. În toată această perioadă, dânsul a creat locuri de muncă pentru săteni, a plătit exemplar impozite și, bineînțeles, a contribuit plenar la dezvoltarea satului Antoneuca. Plus de aceasta, a mai contribuit și la formarea bugetului de stat, în calitate de contribuabil conștiincios și responsabil. Că doar bugetul de stat este opera tuturor contribuabililor, de la mic la mare, fiecare contribuind cu partea sa, în funcție de mărimea afacerii deținute. În aceste condiții, s-ar părea că domnul Ion Jitari ar trebui să se bucure

de viață și să-și gestioneze liniștit afacerea, în condițiile în care drepturile și libertățile cetățenilor sunt asigurate de către stat și sunt stipulate la modul expres în Constituție. Iar oamenii de afaceri, care activează legal și responsabil, sunt cei care alimentează motoarele economiei naționale, care pun bazele bunăstării naționale, care creează locuri de muncă, plătesc impozite și, astfel, permit țării să se dezvolte, să mergem înainte pe calea modernizării europene a Republicii Moldova. Dar, spre regretul nostru comun, l-am întâlnit pe domnul Jitari abătut și mâhnit, recent, când ne-am deplasat special la Antoneuca pentru a urmări un trist scenariu, despre cum pot fi ruinate nu doar afacerile, ci și viața unui om.

Ajunși în satul Antoneuca,

raionul Dondușeni, am găsit o priveliște dezolantă: serele gestionate de către dl Jitari erau lăsate în paragină, iar de pe o bună parte din acestea cineva a reușit chiar să fure pelicula. Proprietarul ne-a spus că i-a identificat pe hoți, i-a reclamat unde trebuie, dar lucrurile așa și nu s-au mișcat din loc. Hoții, precum se știe, atunci când nu sunt pedepsiți, capătă curaj și devin și mai hrăpăreți. Exact cum s-a întâmplat și în cazul dlui Jitari, de la serele deținute fiindu-i furate și componente ale sistemului de iluminare și din cel de irigare. Gospodăria de sere a acestui gospodar avea toate caracteristicile unei afaceri moderne în domeniu – sistem de irigare, încălzire autonomă, rețea electrică ... Ca astăzi din toate acestea să rămână cu nimic, cu toate că a investit sute

de mii de lei, timp și sănătate.

Domnul Jitari ne-a relatat că a activat cu succes, în trecut, în localitatea menționată, doar că, la niște alegeri locale, prin 2015, așa s-a întâmplat că s-a pronunțat în favoarea unui alt candidat. Și, de atunci, an de an, problemele s-au adunat tot mai multe, de s-a ajuns, în 2020, în situația că nu mai are posibilitate de a lucra în sere și, deoarece o scârbă este urmată de alta, nici de a-și iriga terenurile pe care cultiva legume. S-a întâmplat în pofida faptului că, prin decizia autorităților locale, din 16 septembrie 2019, i s-a permis

câmpurile pe care este nevoit să cultive alte culturi, dar nu legume, căci, fără de irigare, la acestea nu este posibil să obții roadă.

Anul 2020 fiind unul deosebit de complicat pentru sectorul agricol, criza pandemică fiind secundată de o secetă îndelungată și de înghețuri puternice în luna aprilie, producătorii agricoli din Republica Moldova parcurg o perioadă extrem de complicată. În aceste condiții, autoritățile statului și-au propus să intervină cu diferite formule în ajutarea fermierilor, or mulți din aceștia au ajuns la culmea

După ce toate culturile, atât cele de toamnă, cât și cele de primăvară, au fost distruse într-o proporție covârșitoare de seceta care a pus stăpânire pe Republica Moldova, dar și de către înghețurile de primăvară, se atestă faptul că mulți fermieri nu au cu ce să plătească inputurile, leasingurile și nici măcar arenda, din cauză că toate culturile pe care le-au înființat, grâu, porumb, floarea-soarelui și lucernă etc., sunt distruse în totalitate. În aceste condiții, sunt relevante opiniile în favoarea dezvoltării rețelelor de irigare, discuțiile publice fiind urmărite cu mult interes de către fermieri. Unele opinii se bat cap în cap, mai ales la subiectul irigațiilor din fântâni arteziene, chit că este absolut necesar să fie identificată o soluție viabilă. Pe de altă parte, observăm, în cazul domnului Ion Jitari, că acesta nu poate să-și irige terenurile nici cu apă din Răut, din varii motive. Dumnealui ne-a mai informat că, pe moment, pe cazul descris sunt pe rol câteva dosare, din care motiv îi dorim să obțină câștig de cauză. La rândul nostru, ne rezervăm dreptul de a reveni la acest caz în unul din viitoarele numere ale ziarului Agravista, chiar dacă instanțele îi vor da dreptate domnului Ion Jitari și vor repune legea în capul mesei.

Eduard BALAN

instalarea stației de pompare "... pe pășunea satului Antoneuca, lângă râul Prut, ... care va pompa apă pe câmpurile arendate de ÎI I.C.Jitari". În recența vizită, domnul Jitari ne-a demonstrat stația de pompare în stare nefuncțională, dar și

disperării. Pe motiv că toate culturile le-au fost calamitate în totalitate din cauza secetei, pe motiv că nu au resurse pentru a întoarce creditele angajate și, fără șanse de a obține un profit din munca lor, sunt la un pas de a falimenta.

PRODUCĂTORII MOLDOVENI DE MERE PREVĂD O SCĂDERE A RECOLTEI, DAR ȘI O CREȘTERE A EXPORTURILOR ȘI A PREȚURILOR

APROXIMATIV 50-60% DIN LIVEZILE DE MERE TINERE DIN REPUBLICA MOLDOVA POT FI CLASIFICATE CA INTENSIVE

În 2020, în Republica Moldova, recolta prezumtivă de mere s-ar putea ridica la aproximativ 525-550 mii tone, ceea ce este semnificativ mai mic decât nivelul anului trecut (610 mii tone). Totuși, exportul planificat al acestor fructe, în perioada iulie 2020 - iunie 2021, se poate ridica la aproximativ 270 de mii de tone (livrări pentru aceeași perioadă din 2019-2020 - aproximativ 257 mii tone). Nivelul mediu al prețurilor pentru exportul merelor moldovenești în perioada 2020-2021, în comparație cu anul de comercializare precedent, în cel mai rău caz va rămâne la același nivel, iar, în cel mai bun caz, va crește cu aproximativ 10%. Pe baza evaluărilor Federației Agricoltorilor din Moldova FARM și Asociației Producătorilor și Exportatorilor Moldova Fruct, aceste prognoze au fost exprimate de fermierul-livădar și expert al proiectului donator „Livada Moldovei”, Igor Gorașov, la conferința internațională „EastFruit Apple Outlook”.

Într-un interviu acordat corespondentului EastFruit, sursa citată a amintit că, în 2019, pentru o perioadă lungă de timp - de la începutul toamnei și până la sfârșitul anului - recolta de mere în țară a fost prevăzută la 596 de mii de tone, dar, în final, estimarea statistică s-a dovedit a fi mai mare decât prognoza. În acest an, recolta reală în Republica Moldova poate fi atât mai mică, cât și mai mare decât cea prevăzută. Primăvara, livezile de

mere înflorite, din regiunile sudice și centrale ale țării, au fost afectate în mod semnificativ de înghețuri. Cu toate acestea, este posibil ca înghețurile să nu fi provocat doar daune, ci să fi jucat și rolul de „selector natural” - au redus numărul de fructe, ca restul să crească ca dimensiune și greutate. Cu toate acestea, influența negativă a înghețurilor asupra livezilor de mere nu a fost răspândită peste tot și nu pe întreaga gamă varietală.

Potrivit lui Igor Gorașov, grindina a reprezentat o problemă mult mai mare pentru segmentul de livezi al Moldovei în ultimii ani, decât înghețurile de primăvară. Anul acesta, grindina a afectat și cultura de mere din nordul țării, dar poate într-o măsură mai mică decât în 2019.

De asemenea, trebuie ținut cont de faptul că suprafața totală și structura livezilor de mere se schimbă în Moldova. Din păcate, în primul caz, tendința este negativă: în 2020 țara are în mod

oficial 49,8 mii hectare, în 2019 - 50,2 mii hectare, în 2018 - 51,1 mii hectare, 2017 - 52,7 mii hectare. Astfel, tempoul de zădărnici livezilor vechi este mai mare decât rata plantării celor noi (deși țara alocă anual subvenții pentru plantarea de 0,7-1,1 mii de hectare de plantații de măr). În același timp, aproximativ 50-60% din livezile de mere tinere pot fi clasificate ca intensive. Unele încep deja să rodească în fiecare an și, într-o oarecare măsură, compensează reducerea suprafeței de livezi vechi și, de asemenea, ajustează în creștere randamentul mediu al segmentului producției de mere din Moldova.

Există și un alt factor important. Pondere covârșitoare a livrărilor externe de mere moldovenești cade pe singura piață - țările CSI, în special Rusia. În ultimii trei-patru ani, perioada cea mai activă a exporturilor de mere

din Moldova către Federația Rusă s-a schimbat către lunile ianuarie-mai. Acesta este și motivul pentru care plantațiile de mere din soiurile târzii sunt plantate în mod activ în țară, precum crește și capacitatea de sortare și depozitare a acestora. Potrivit experților proiectului Livada Moldovei, în prezent, capacitatea totală a depozitelor frigorifice este de aproximativ 400 de mii de tone de fructe, inclusiv circa 40 de mii de tone de prune, struguri de masă - aproximativ 60 de mii de tone, mere - aproximativ 300 de mii de tone.

În principiu, având o infrastructură destul de dezvoltată, necesară după recoltă, livădarii moldoveni nu se grăbesc neapărat să vândă mere în toamnă, când există o ofertă mare de mere locale pe piața rusă. Din acest punct de vedere, volumul producției ruse de mere pentru exportatorii moldoveni, desigur, este

important, dar nu decisiv (în ianuarie-februarie, stocurile de produse interne de o calitate suficient de ridicată în Federația Rusă scad în continuare, iar cererea de produse importate este în creștere). Mai mult, în 2020, judecând după numeroase rapoarte ale fermierilor ruși, sectorul de mere al Federației Ruse a suferit, de asemenea, semnificativ de înghețuri. Probabil, dependența pieței ruse de fructe de importurile de mere, inclusiv din Moldova, va crește. Pe această presupunere se bazează speranța livădarilor-comercianți moldoveni de a crește exportul de mere, din recolta 2020, pe piața rusă.

În plus, potrivit lui Igor Gorașov, sunt anumite perspective pentru creșterea exportului de mere moldovenești, în special, pe piața românească, ceea ce promise o creștere, în ultimii ani, a cererii pentru așa-numitele fructe „sociale” sau „școlare”, cu diametrul mic. Prețurile lor pot fi de câteva ori mai mici decât merele de calitate premium. Dar realizarea lor, chiar și la un astfel de preț la export, este mai profitabilă decât vânzarea în plin sezon, pentru prelucrare industrială. Ținând cont de acest lucru, este posibil ca anul acesta, livădarii moldoveni să pună merele din categoria „social” la depozitare, în frigider. În consecință, este posibil ca în perioada 2020-2021, livrarea de mere moldovenești către Uniunea Europeană să depășească, în cele din urmă, maximum istoric anterior, de 6 mii de tone.

SERVICIILE OFERITE DE REȚEAUA FEDERAȚIEI AGRICULTORILOR DIN MOLDOVA

DEZVOLTAREA AFACERILOR

- Elaborarea planurilor de afaceri
- Asistență la elaborarea pachetului de documente pentru accesarea finanțărilor
- Asistență la efectuarea studiilor de fezabilitate a investițiilor și identificarea furnizorilor de echipamente
- Asistență la pregătirea aplicațiilor pentru accesarea subvențiilor
- Organizarea seminarelor de consultanță și formare a producătorilor agricoli în cadrul Măsurii 5 din Regulamentul de subvenționare
- Organizarea vizitelor și misiunilor de afaceri

DEZVOLTAREA COOPERATIVELOR

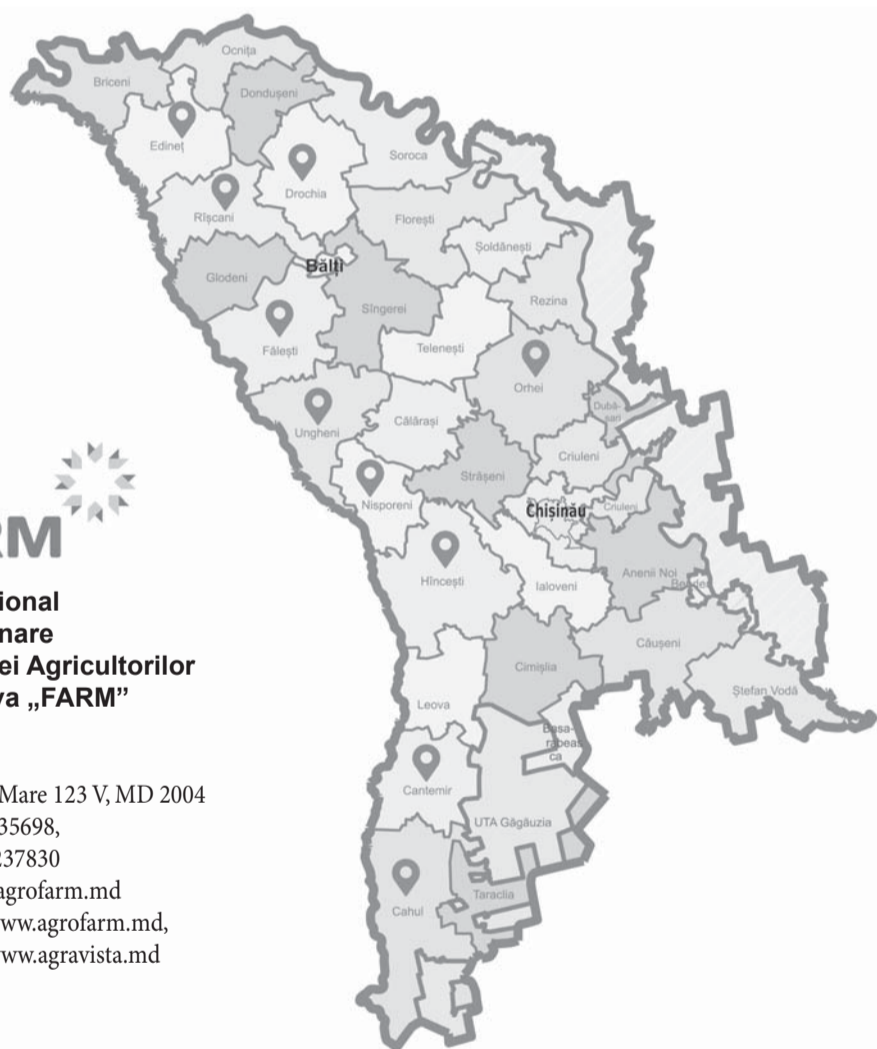
- Asistență la crearea și dezvoltarea cooperativelor de marketing
- Asistență la crearea și dezvoltarea asociațiilor profesionale pe produs
- Instruiri în dezvoltarea afacerilor și cooperativelor de marketing

SERVICII DE MARKETING

- Servicii de intermediere a producției agricole
- Oferirea informației despre prețuri și piețe
- Promovarea cererilor și ofertelor comerciale
- Elaborarea studiilor și a cercetărilor de piață

Pentru informații suplimentare apelați oficiul național și organizațiile regionale ale Federației Agricultorilor din Moldova

Organizațiile Regionale ale Federației Agricultorilor din Moldova

CANTEMIR

AO „Fermer- AGROinform”
 Str. Trandafirilor 2, et. IV, of. 408
 Tel: 0 273 2 28 53
 cantemir@agrofarm.md

CAHUL

AO „Centrul de Business din Cahul”
 Piața Independenței, 6, of. 105; MD
 Tel: 0 299 2 14 13
 cahul@agrofarm.md

NISPORENI

OO „Nis-AGROinform”
 Str. Suveranității, 2, et.3, of. 307
 Tel: 0 246 2 38 57
 nisporeni@agrofarm.md

DROCHIA

AO „AGRO-CONS”,
 Bd. Independenței, 48
 Tel: 0 252 2 70 32
 drochia@agrofarm.md

EDINEȚ

A.O. „AGROinform”
 Șos. Bucovinei, 37
 Tel: 0 246 2 43 84
 edinet@agrofarm.md

FĂLEȘTI

AO „CUTEZĂTORUL”
 Str. Ștefan cel Mare, 50, et.1, of. 126
 Tel: 0 259 2 29 51
 falesti@agrofarm.md

HÂNCEȘTI

AO „Centrul de Extensiune în Agricultură”
 Str. Mihalcea Hâncu, 123, et. 4, bir. 62
 Tel: 0 269 2 34 08
 hincesti@agrofarm.md

ORHEI

AO „ORHCONSINFO”
 str. Vasile Mahu, 141
 Tel: 0 235 24 955
 orhei@agrofarm.md

RÂȘCANI

AO „Asociația Femeilor de Afaceri
 din Sectorul Rural”
 Str. Independenței 44, of. 12
 Tel: 0 256 2 45 84
 riscani@agrofarm.md

UNGHENI

AO „Centrul Pentru Inițiativă Privată”
 Str. Națională, 7, bir.507,
 Tel: 0 236 2 34 55
 ungheni@agrofarm.md

SOROCA

„Teragronord”
 str. Ștefan cel Mare 27a/5
 Tel: 069021249
 teragronord@gmail.com
 soroca@agrofarm.md

TRANSNISTRIA

AO „Vitality”
 Tiraspol, str. Yunoști 48 of. 10, MD 3300
 068822395
 tiraspol@agrofarm.md
 ongvitality@gmail.com
 viacheslav.bezhenar@gmail.com

FARM

Oficiul Național
 de Coordonare
 al Federației Agricultorilor
 din Moldova „FARM”

Or. Chișinău,
 Bd. Ștefan cel Mare 123 V, MD 2004
 Tel: +373 22 235698,
 Fax: +373 22 237830
 Email: farm@agrofarm.md
 Pagina web: www.agrofarm.md,
 www.agravista.md

În paginile ziarului **Agravista** PUTEȚI PLASA ANUNȚURILE Dvs comerciale.

DORIȚI SĂ **VINDEȚI** SAU SĂ **PROCURAȚI** MATERIAL SĂDITOR, INPUTURI, TEHNICĂ SAU PRODUCȚIE AGRICOLĂ?

Doriți ca despre oferta Dvs să știe cât mai mulți fermieri, producători agricoli,

PERSOANE CU ADEVĂRAT INTERESATE DE DOMENIU?

Ziarul Agravista Vă pune la dispoziție SPAȚIU PENTRU PROMOVARE.

PUBLICUL DVS ȚINTĂ SUNT TOCMAI CITITORII NOȘTRI!

Nu ezitați să ne contactați la adresa redacției:

Mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare, 123 „V”
 Tel: (022)23 56 98; (+373)6 888 22 11 Fax: (022) 23 78 30;
 Sau la adresa de e-mail: ebalan@agrofarm.md

* **PROMOȚIE!** Anunțurile de mică publicitate
 pentru membrii Federației Agricultorilor din Moldova
 se plasează gratuit

FACEȚI UN PAS ÎNAINTE, PROMOVAȚI-VĂ AFACEREA!

ABONAREA
2019

DORIȚI SĂ ÎNCEPEȚI O AFACERE

ȘI NU ȘTIȚI ÎN CE DOMENIU SĂ INVESTIȚI?

Abonați-Vă la ziarul

ZIARUL PENTRU ȘI DESPRE
AGRICULTORI

Agravista

INDEX DE ABONARE: PM 21948
AGROMEDIAINFORM

Agravista* este publicația periodică care apare de două ori pe lună cu un tiraj de peste 3500 de exemplare. Ziarul este unul de profil agricol iar abonații Agravista sunt agricultorii, persoanele interesate de domeniu, autoritățile publice locale și naționale.

TOATE ACESTEA LA UN PREȚ
REZONABIL DE NUMAI

154 de lei

PENTRU UN ABONAMENT

ANUAL

Tematica materialelor o constituie problemele și realizările agriculturii din țara noastră, dar și de peste hotare.

ÎN FIECARE NUMĂR GĂSIȚI:

- ✓ *interviuri cu persoane de decizie,*
- ✓ *știri de actualitate,*
- ✓ *reportaje de la evenimente relevante pentru agricultori,*
- ✓ *istorii de succes,*
- ✓ *explicarea legislației în domeniu,*
- ✓ *anunțuri despre dezvoltare, finanțare și școlarizare pentru agricultori.*

PREȚURI DE ABONARE (lei)

1 lună	3 luni	6 luni	9 luni	12 luni*
14	42	84	126	154

* august vacanță

ABONAMENTE LA ZIARUL NOSTRU POT FI PERFECTATE ÎN TOATE OFICIILE POȘTALE

